

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปริญญานิพนธ์
ของ
อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กรกฎาคม 2551

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปริญญานิพนธ์
ของ
อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กรกฎาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กรกฎาคม 2551

อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร. (2551). เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์.

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบถึงเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นและโดยรวม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.921 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็น รายคู่ของเชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่นักศึกษามีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาชายและหญิงมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากต่างสถาบันกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
7. นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
8. นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

INSPIRATIONAL FACTORS IN CONTINUING GRADUATE STUDIES
OF THE MASTER'S DEGREE STUDENTS AT SCHOOL OF INFORMATION
TECHNOLOGY, KING MONGKUT'S UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THONBURI

A THESIS
BY
APHORN CHIAWCHANKASET

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
July 2008

Aphorn Chiawchankaset. (2008). *Inspirational Factors in Continuing Graduate Studies of the Master's Degree Students at School of Information Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi*. Master thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Suwaporn Tungsomworapongs, Asst.Prof.Dr. Achara Wattananarong.

The purpose of this research was to study and compare the inspirational factors in continuing graduate studies of the Master's degree students at School of Information Technology, King Mongkut's University of Technology Thonburi in four aspects: characteristics of the institute, society, professional career and other people's expectation. The samples of this study were 360 Master's degree students who registered in the first semester of the academic year 2007. They were classified by gender, age, undergraduate degree's institutes, fields of study in their Bachelor's degree, current fields of study, working experiences and incomes. The instrument for data collection was a 5 point rating-scale questionnaires containing 45 questions with reliability of 0.921. The statistics methods used for data analysis were frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, one way analysis of variance and Scheffe's test.

The research finding revealed as follows:

1. The students had the inspiration at a high level in each and overall aspects, except for the aspect of other people's expectation that was at a moderate level.
2. Male and female students showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.
3. The students with different ages showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration
4. The students from different undergraduate degrees' institutes showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.
5. The students with different fields of study in their Bachelor's degree showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.
6. The students with different current fields of study showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.

7. The students with different working experiences showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.

8. The students with different incomes showed no significant differences in each and overall aspects of inspiration.

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนารงค์ ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนความห่วงใยรวมทั้งปรับปรุงและแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่จนกระทั่งปริญญานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณดร.จารุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ชูติมาสกุล และอาจารย์อัจฉรา ธารอุไรกุล ในฐานะผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งกรุณาสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์แก่การทำปริญญานิพนธ์ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บวร ปภัสราทร ท่านคณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ คันธมานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูป และขอขอบคุณนักศึกษาปริญญาโทคณะเทคโนโลยีสารสนเทศทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาการอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คุณพ่อคุณแม่ พี่ ๆ หลาน ๆ และเพื่อน ๆ ที่ไม่สามารถกล่าวได้ทั้งหมด

ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณที่เคารพรักทุกท่าน

อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุจูงใจ.....	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ.....	21
การจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4..ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	56
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การอภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	74
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม.....	76
ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	86
ประวัติผู้วิจัย.....	90

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....	3
2	แสดงการเปรียบเทียบทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์กับเฮิร์ชเบิร์ก.....	16
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา.....	30
4	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	36
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม.....	38
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านลักษณะ ของสถาบัน เป็นรายชื่อ.....	39
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านสังคม เป็นรายชื่อ.....	41
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการประกอบ อาชีพ เป็นรายชื่อ.....	42
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการทำตาม ความต้องการของผู้อื่น เป็นรายชื่อ.....	43
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามเพศ.....	44

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามอายุ.....	44
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษาที่สำเร็จในระดับ ปริญญาตรี.....	45
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี.....	46
14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท.....	47
15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	48
16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุฉุกเฉินในการ เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามรายได้.....	49
17 การเปรียบเทียบเหตุฉุกเฉินในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	50

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ.....	51
19	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถาบันที่สำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาตรี.....	51
20	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี	52
21	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท.....	53
22	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน.....	54
23	การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้.....	55

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์.....	14
2 แสดงพฤติกรรมจูงใจที่เกิดตามทฤษฎีการกระตุ้น.....	26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เจริญก้าวหน้าตามเทคโนโลยีและเต็มไปด้วยการแข่งขัน การศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องเตรียมบุคลากรให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สร้างสรรค์ พัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545: 4) มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในทุกประเทศ เป็นแหล่งที่ให้ความรู้และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะออกไปอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งการผลิตบุคลากรออกไปสู่สังคมนั้นมิใช่จะปรับปรุงส่งเสริมแต่ทางด้านความรู้และความสามารถในการวิชาชีพเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงการปลูกฝังอบรมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพด้วย ทั้งนี้เพราะทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอย่างมาก หากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนก็จะทำให้งานที่ทำได้เป็นสิ่งที่ง่ายและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ นอกจากนี้ยังเกิดความภูมิใจและมีความสุขในการทำงานอีกด้วย

การศึกษาขั้นบัณฑิตศึกษาคือการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความมุ่งหมายเพื่อให้บัณฑิตสามารถแสวงหาความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นการผลิตกำลังคนระดับสูงให้กับประเทศ การศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นไปตามสภาพส่วนตัวของผู้เรียนและสังคมนั้น ๆ สำหรับในส่วนของบุคคลที่มีความต้องการศึกษาในระดับสูงขั้นนี้เป็นบุคคลที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงานของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลในเรื่องดังกล่าวคือ ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ อายุ และการศึกษาที่ได้รับ นับว่าทุกเรื่องเป็นสิ่งสำคัญ แต่ข้อเท็จจริงที่สำคัญอย่างยิ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างระดับที่จะเข้าเรียนกับระดับความรู้ หรือการศึกษาที่ได้เรียนมาก่อน คำกล่าวข้างต้นเป็นไปทำนองเดียวกับ อดุลย์ วิริยเวชกุล (2542: 27-36) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลเข้ามาศึกษาต่อก็เพื่อที่จะได้รับความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะที่เหมาะสมกับปริญญาที่แต่ละบุคคลเข้ามาศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถงานทำได้ตรงกับความรู้ความสามารถหรือทักษะที่ตนได้เรียนมา นอกจากนี้ ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ (2547: 1) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อคือ ค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน เพราะลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญาไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ คำกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับ รุ่งทิวา ประสพสันต์ (2543: 3) ที่กล่าวว่าการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้นแต่ละคนอาจมีเหตุผลหรือมีเหตุจูงใจแตกต่างกัน เช่น ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า ความต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาเพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิตการทำงานนั้น

นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาวิเคราะห์เหตุจูงใจในการศึกษาต่อและแสดงข้อคิดเห็นไว้ว่า เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันตามวัย ฐานะ โอกาส และปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้าน นอกจากนี้เหตุจูงใจในการศึกษาต่ออาจจะมุ่งประเด็นไปสู่ผลทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เช่น เรียนในสาขาที่หางานได้ง่าย มีรายได้ดี และที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วยเป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ของผู้เรียนมักขึ้นอยู่กับคำแนะนำของ พ่อ แม่ พี่น้อง และเพื่อน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน สำหรับการสนับสนุนของครอบครัว ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักพยายามส่งเสียบุตรหลานให้เรียนต่อในระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนจนถึงระดับปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหลังและถ้ามีความสนใจจึงจะกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ก็มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจและเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย (วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย. 2544: 21-22)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้เริ่มเปิดสอนหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เพื่อผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพรองรับใช้สังคมไทยที่กำลังประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากรบุคคลทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จวบจนกระทั่งปัจจุบัน กล่าวได้ว่าเป็นภาระกิจที่ยากลำบากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามที่ประเทศชาติประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ควบคู่ไปกับการที่โลกมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก คณะเทคโนโลยีสารสนเทศจึงจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมหลายอย่างในการฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นการจัดองค์กรในรูปแบบที่มีพลวัตสูง การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพการศึกษาเพื่อการแสวงหารายได้เพื่อเลี้ยงดูตนเอง ไม่ให้เป็นภาระกับรัฐบาล และอีกหลายสิ่งๆ ที่ทรัพยากรบุคคลของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ร่วมกันทุ่มเทให้เกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ เป็นเพียงคณะแรกและมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดสอนสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศครบถ้วนทั้ง ปริญญาตรี โท และเอก ท่ามกลางแรงกดดันจากหลากหลายปัจจัยทั้งภายในและภายนอก คณะฯ ยังคงยืนยันในเรื่องคุณภาพของบัณฑิต ทั้งด้านวิชาชีพและการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ และได้มีการกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษที่ได้มาตรฐานสากล ได้แก่ Test of English as a Foreign Language (TOEFL) ตั้งแต่ระดับคะแนน 500 ขึ้นไป Test of English as a Foreign Language Computer Adaptive Test (TOEFL CAT) ตั้งแต่ระดับคะแนน 173 ขึ้นไป Test of English for International Communication (TOEIC) ตั้งแต่ระดับคะแนน 700 ขึ้นไป หรือ International English Language Testing System (IELTS) ตั้งแต่ระดับคะแนน 5.5 ขึ้นไป (บวร ปภัสราทร. 2549: ออนไลน์) และในปัจจุบันคณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดำเนินการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์

ของคณะอันได้แก่ 1) สร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง (Self-sustainable) ทั้งด้านวิชาการและการบริหาร 2) ผลิตภัณฑ์ที่เก่งมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเป็นคนดี 3) เป็นตัวอย่างของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ทำงานและศึกษาโดยใช้ภาษาไทยควบคู่กับภาษาอังกฤษ 4) สรรหาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ที่สามารถใช้สร้างความมั่งคั่งทางสารสนเทศในสังคมไทย และ 5) ช่วยลดช่องว่างดิจิทัลในสังคมไทย (คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2549: ออนไลน์)

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้เปิดรับนักศึกษาใหม่ทุกภาคการศึกษาโดยในหนึ่งปีการศึกษาจะเปิดรับจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งจะรับนักศึกษาสาขาวิชาละ 70 คน ยกเว้นสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์จะรับเฉพาะภาคการศึกษาที่หนึ่งเท่านั้นโดยรับจำนวน 40 คน ซึ่งคุณสมบัติของผู้สมัครคือสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขายกเว้นสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์เท่านั้นที่รับเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ผู้ที่เข้าศึกษาต่อต้องผ่านการสอบคัดเลือกซึ่งข้อสอบแต่ละวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ วิชาวิเคราะห์เชิงปริมาณ Graduate Record Examination (GRE) ความรู้ทั่วไปเฉพาะทางของแต่ละสาขา คือ ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ทั่วไปทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ทั่วไปทางวิศวกรรมซอฟต์แวร์ ความสามารถทางภาษาอังกฤษ หรือมีผลการสอบเทียบเท่ามาตรฐานภาษาอังกฤษตามที่คณะกำหนด เช่น TOEFL = 500 TOEFL CAT = 173 TOEIC = 700 หรือ IELTS = 5.5 ผู้สมัครไม่ต้องสอบวิชาภาษาอังกฤษ กรณีผู้ผ่านสอบข้อเขียนจะต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์อีกครั้งก่อนจะรับเข้าเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทของคณะฯ จากสถิติที่ผ่านมา มีผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึง ปี พ.ศ. 2550 ยกเว้นสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ ที่เริ่มรับนักศึกษาในปี พ.ศ. 2547 ถึง ปี พ.ศ. 2550 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปี	เทคโนโลยีสารสนเทศ (ภาคค่า)	เทคโนโลยีสารสนเทศ (ภาคเสาร์-อาทิตย์)	ธุรกรรม อิเล็กทรอนิกส์	วิศวกรรม ซอฟต์แวร์
2545	528	1,333	216	-
2546	341	796	145	-
2547	304	686	316	59
2548	278	578	232	39
2549	225	579	243	53
2550	291	627	259	39

ที่มา: สำนักบัณฑิตศึกษาและกิจการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
(2550). สถิติการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.

จากสถิติดังกล่าวพบว่ามีผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมากและมีอัตราการแข่งขันค่อนข้างสูง ทั้งนี้เป็นผลมาจากหลากหลายปัจจัย อาทิ ความพร้อมของคณาจารย์ในหลักสูตรที่ทำการเปิดสอน นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับบริษัทชั้นนำเพื่อเป็นการเสริมความรู้ทางวิชาชีพให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการจริง (Workshop) โดยนักศึกษาที่สอบผ่านตามมาตรฐานจะได้รับประกาศนียบัตร (Certificate) ในวิชาชีพนั้นๆ มีการเปิดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการในหลักสูตรภาคค่ำ และภาคเสาร์-อาทิตย์ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้ที่มิงานมาแล้วมาเรียนทำให้ผู้สมัครสามารถเลือกเวลาเรียนตามความสะดวกได้ อีกทั้งหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนยังเปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาอีกด้วย นอกจากนี้ในบางสาขาวิชา มีการเปิดการเรียนการสอนที่สถาบันแห่งนี้เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย คือ สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เข้าศึกษาถึงเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (พัฒน วิฑิตะโลหิต, ศิริวรรณ เชื้อวชาญเกษตร, วัชร นวลหลง, ไตรภพ ตริยตระกูล, เกริก เจียรบรรยง, โฆสิต จันทรสกุลทิพย์; และอริตา ไชคอนันต์รัตน. 2549:สัมภาษณ์) พบว่า ผู้เข้าศึกษาต่อมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านลักษณะของสถาบัน มีความเชื่อมั่นในความสามารถทางการเรียนการสอนของคณาจารย์ในคณะฯ และสาขาวิชาที่เปิดสอนเปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขา นอกจากนี้ เวลาที่สอนก็เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม สาขาวิชาที่สมัครเรียนตรงกับความต้องการของผู้เรียน ชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของสถาบันเป็นที่ยอมรับ อยู่ใกล้ที่พัก และเมื่อเปรียบเทียบค่าเล่าเรียนกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ แล้วพบว่าถูกกว่าที่อื่น

ด้านสังคม เป็นการเพิ่มวุฒิการศึกษาให้กับตนเอง ทำให้ตนเองเกิดความมั่นใจในการเข้าสังคมกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้ยังทำให้ตนเองรู้สึกว่าการศึกษาที่ได้ทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคม หน่วยงาน และบุคคลใกล้เคียง อาทิ หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

ด้านการประกอบอาชีพ สาขาที่เปิดสอนตรงกับสายงานที่ทำอยู่ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับงานได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานที่ทำอยู่ให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และอีกประเด็นที่สำคัญคือ ในกรณีที่ผู้เรียนต้องการเปลี่ยนอาชีพเพราะเชื่อมั่นว่าสาขาที่ตนเลือกเรียนนี้มีความมั่นคงและมีรายได้ดีก็สามารถทำได้

ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น มีรุ่นพี่ที่เคยเรียนที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้แนะนำว่าดี และพ่อแม่ให้การสนับสนุนจึงเลือกเรียนสถาบันแห่งนี้ นอกจากนี้ผู้เรียนได้เห็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ชื่นชอบเรียนในสาขานี้จึงถือเป็นแบบอย่างในการเลือกเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น เพื่อจะได้นำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย วางแผนการบริหารหลักสูตร และวางแผนการรับนักศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมไทยในปัจจุบันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. ศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น และโดยรวม
2. เปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การบริหารหลักสูตร วางแผนการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การเปิดสาขาวิชาใหม่ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการวางแผนงานในอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสังคมในปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,254 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1. ชาย

1.1.2. หญิง

1.2 อายุ แบ่งเป็น

1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี

1.2.2 30 ปีขึ้นไป

1.3 สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น

1.3.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

1.3.2 สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

- 1.4 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น
 - 1.4.1 วิทยาศาสตร์
 - 1.4.2 วิศวกรรมศาสตร์
 - 1.4.3 บริหารธุรกิจ
 - 1.4.4 มนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์และอื่น ๆ
- 1.5 สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท แบ่งเป็น
 - 1.5.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.5.2 ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์
 - 1.5.4 วิศวกรรมซอฟต์แวร์
- 1.6 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งเป็น
 - 1.6.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 1.6.2 5-10 ปี
 - 1.6.3 สูงกว่า 10 ปี
- 1.7 รายได้ แบ่งเป็น
 - 1.7.1 ต่ำ
 - 1.7.2 ปานกลาง
 - 1.7.3 สูง
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านลักษณะของสถาบัน
 - 2.2 ด้านสังคม
 - 2.3 ด้านการประกอบอาชีพ
 - 2.4 ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ ดังนี้

1. เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในการวิจัยนี้ หมายถึง สิ่งเร้า แรงกดดัน แรงกระตุ้น ความปรารถนา ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่ชักนำให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยแบ่งเหตุจูงใจออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านลักษณะของสถาบัน หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อันได้แก่ บรรยากาศ สภาพแวดล้อม การจัดการเรียน

การสอน หลักสูตร ภาพลักษณ์ของสถาบัน ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สถานที่ตั้ง การเดินทาง ความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งชื่อเสียงในด้านต่างๆ ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

1.2 ด้านสังคม หมายถึง ค่านิยมที่บุคคลต้องการจะได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและสังคม ชื่อเสียง เกียรติยศ ได้รับการยกย่องระดับฐานะทางสังคม ตลอดจนความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้เท่าทันต่อสภาวะการณ์และกระแสความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

1.3 ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการศึกษาเพื่อที่จะเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในสายงานของตน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนความต้องการความรู้เพื่อเปลี่ยนอาชีพ

1.4 ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามความต้องการหรือความคาดหวังของผู้อื่น ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา บุคคลที่เคารพนับถือ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุน หรือคำแนะนำจากบุคคลดังกล่าวด้วย

2. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หมายถึง สาขาวิชาที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยจำแนกเป็นสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอื่น ๆ

3. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท หมายถึง สาขาวิชาที่นักศึกษาระดับปริญญาโทกำลังศึกษาอยู่ ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์

4. รายได้ หมายถึง รายได้หรือเงินเดือนที่นักศึกษาได้รับโดยเฉลี่ยต่อเดือนจากทุกทาง จำแนกเป็น

รายได้ต่ำ	หมายถึง	มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท
รายได้ปานกลาง	หมายถึง	มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-30,000 บาท
รายได้สูง	หมายถึง	มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาปริญญาโทชายและหญิงมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

2. นักศึกษาปริญญาโทที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

3. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

4. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5. นักศึกษาปริญญาโทที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

6. นักศึกษาปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

7. นักศึกษาปริญญาโทที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้จัดลำดับสาระ ดังนี้ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุจูงใจ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเหตุจูงใจ แนวคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา ต่อ การจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุจูงใจ

ความหมายของเหตุจูงใจ

การที่บุคคลจะตัดสินใจแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ อะไรเป็น ต้นเหตุ หรือเป็นตัวผลักดันให้เกิดการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น ซึ่งต้นเหตุที่เป็นตัวผลักดัน ดังกล่าวอาจเรียกได้ว่าเป็นเหตุจูงใจ ทั้งนี้ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับเหตุจูงใจไว้ หลายท่าน ดังนี้

มุกดา ศรียงค์และคนอื่น ๆ (2539: 225) กล่าวว่า เหตุจูงใจ หรือ Motive หมายถึง สภาวะ ที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่เหตุจูงใจนั้นต้องการ การจูงใจ หรือ Motivation หมายถึง กระบวนการของการนำปัจจัยต่างๆ ที่เป็นเหตุจูงใจมากระตุ้น หรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือเงื่อนไขที่ผู้จูงใจต้องการ ซึ่งปัจจัยที่นำมากระตุ้นนั้นอาจจะเป็นสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่มาเร้าคือ จูงใจและผลักดันให้บุคคล เกิดความต้องการในเบื้องต้น และความต้องการนี้จะ เป็นพื้นฐานทำให้เกิดเป็นภาวะของเหตุจูงใจ โดยที่เหตุจูงใจจะอยู่ในสภาวะที่ไม่หยุดนิ่ง (Dynamic) และจะเป็นกระบวนการ (Process) ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทั้งนี้เพื่อให้สภาพร่างกายของมนุษย์เราก่อเกิดความสมดุล (Homeostasis) ซึ่งสภาวะ ความสมดุลจะเป็นพื้นฐานในการสร้างให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่บุคคลนั้น คาดหวังไว้ ซึ่งคำจำกัดความดังกล่าวสอดคล้องกับ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2006: ออนไลน์) ที่ว่า เหตุจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ เหตุจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้ง ภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้นๆ เอง สิ่งเร้าภายในได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไร บางอย่าง ซึ่งจะเป็นพลังชักจูงหรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือ ต้องการนั้น ส่วนสิ่งเร้าภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า นำช่องทางและมาเสริมสร้างความ ปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งเหตุจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอก แต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า เหตุจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งที่เร้าภายในที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม

นอกจากนี้ ชนิตว์สรณ์ ตรีวิทยาภูมิ (2549: ออนไลน์) ให้คำจำกัดความของเหตุจูงใจว่า หมายถึง แรงผลักดัน แรงกระตุ้น ที่เกิดจากความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่องค์กรจัดให้ ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมในการทำงาน ทั้งนี้คำจำกัดความดังกล่าวยังสัมพันธ์กับ ฮูต (Huitt. 2001: ออนไลน์) ที่ได้ให้ความหมายของเหตุจูงใจว่า หมายถึง สภาวะภายในเป็นจุดกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดอย่างมีทิศทาง และคำจำกัดความดังกล่าวยังสอดคล้องกับรายงานมาตรฐานการปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (สถาบันเด็ก. 2549: ออนไลน์) ที่ให้ความหมายของเหตุจูงใจว่า หมายถึง สภาวะภายนอกหรือภายในร่างกายมนุษย์ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย (Goal-directed) เหตุจูงใจอาจเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือเกิดจากการเรียนรู้ไม่ว่าจะเกิดจากอะไรก็ตามแต่ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นๆ และเป็นไปในทำนองเดียวกันกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2547: 111) ที่กล่าวว่าเหตุจูงใจหมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายปลายทาง

อาจกล่าวได้ว่า เหตุจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลถูกแรงกระตุ้นหรือสิ่งเร้า ซึ่งสิ่งเร้านี้อาจเกิดจากภายในตัวบุคคลนั้น ๆ หรือแรงกระตุ้นภายนอก ซึ่งอาจเกิดจากตัวบุคคลหรือสภาวะแวดล้อมหรือปัจจัยแห่งความต้องการพื้นฐาน ซึ่งมีผลทำให้แต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างเพื่อให้บรรลุความสำเร็จหรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ความสำคัญของเหตุจูงใจ

เหตุจูงใจมีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นแรงบันดาลใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในเรื่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ทั้งนี้ได้มีผู้ให้คำอธิบายถึงความสำคัญของเหตุจูงใจไว้ ดังนี้

จินตนา บิลมาศ และพรณี บุญประกอบ (2549: ออนไลน์) กล่าวถึงความสำคัญของเหตุจูงใจว่าผู้ที่มิเหตุจูงใจจะเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงาน เมื่อผลงานมีคุณภาพสูง ทำงานได้สำเร็จอย่างรวดเร็ว ผลงานมีประโยชน์นำไปใช้ได้ในระยะยาว เห็นความสำคัญและคุณค่าของความสำเร็จของผลงาน อย่างดีมากกว่าเห็นความสำคัญของรางวัลจากภายนอก ทั้งนี้ความสำคัญของเหตุจูงใจ มีดังนี้

1. มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับความสำเร็จส่วนตัวบุคคล กลุ่มงาน และความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศ
2. ทำงานโดยคำนึงถึงผลงานหรือเป้าหมายเป็นศูนย์กลางในการทำงาน
3. ความหวังในความสำเร็จของงาน
4. มีความมานะ บากบั่น อุตุน แก่ไขปัญหาและอุปสรรค
5. ผลงานมีคุณภาพสูง
6. มีความสามารถสร้างสภาพแวดล้อมให้อื้ออำนวยในการทำงานให้สำเร็จ

ทำนองเดียวกับที่ชนิตว์สรณ์ ตรีวิทยาภูมิ (2549: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเหตุจูงใจของคนเราว่าจะเกิดจากปฏิกิริยาพื้นฐานส่วนลึกของจิตภายใน (Subconscious) หรือที่เรียกว่า จิตใต้สำนึกนั่นเอง ซึ่งจิตใต้สำนึกนี้บุคคลย่อมมีเหตุจูงใจเพื่อประสบความสำเร็จด้วยกัน

ทุกคน อีกทั้งการทำให้คนเรามีเหตุจูงใจในการทำงาน จะทำให้เขาเหล่านั้นตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยไม่รู้สึกรู้ว่าตนเองถูกบีบบังคับให้ทำงาน และพร้อมที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ เมื่อเป็นเช่นนั้น จะทำให้งานที่ออกมามีคุณภาพ และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและรวดเร็ว นอกจากนี้ อัจฉรา สังข์สุวรรณ (2543: 66) ยังกล่าวถึงความสำคัญของเหตุจูงใจว่าเป็นการสร้างเหตุจูงใจในการทำงานและเป็นปัจจัย ที่ก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนของการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน ดังจะเห็น ได้ว่าหน่วยงานแทบทุกแห่งพยายามเสนอสิ่งจูงใจให้แก่บุคลากรของตน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งจูงใจที่เป็นเงิน ผลประโยชน์ต่าง ๆ ตลอดจนการยอมรับความสามารถ การให้อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้น การยกย่องชมเชย และอื่น ๆ แล้วแต่จะสรรหามาได้เพื่อจูงใจให้ทุกคนทำงานตามที่หน่วยงาน ต้องการ เสมือนเป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานกับบุคลากรเหล่านั้น สิ่งจูงใจต่าง ๆ ดังกล่าวยังสามารถทำให้บุคลากรเกิดเหตุจูงใจในการทำงานอันเนื่องมาจากการคาดหวังในสิ่งจูงใจ ภายนอกที่หน่วยงานเสนอให้ หากสิ่งจูงใจนั้นไม่ตรงกับความปรารถนาในใจของตนแล้ว เหตุจูงใจ ดังกล่าวจะหมดไปอย่างง่ายดาย กลายเป็นการทำงานตามหน้าที่หรือเพียงเพื่อให้หมดไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น

นอกจากนี้ มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: 225) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเหตุจูงใจ อีกนัยว่า เหตุจูงใจมีความสำคัญโดยตรงต่อพฤติกรรมของบุคคล เพราะเหตุจูงใจจะเป็นสภาวะที่ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันไป ซึ่งการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล จึงต้องทำความเข้าใจ เหตุจูงใจของคน ๆ นั้นว่าบุคคลนั้นมีเหตุจูงใจอยู่ในประเภทใด ระดับใด เพราะในบางสถานการณ์ อาจพบว่า บุคคลที่ตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกันน่าจะมีการแสดงการตอบสนองเป็นพฤติกรรมที่ เหมือนกันแต่กลับมีการแสดงออกที่ต่างกัน ดังนั้นการทำความเข้าใจกับกระบวนการจูงใจ แนวคิดและ ทฤษฎีของเหตุจูงใจจะช่วยให้บุคคลได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เข้าใจในพฤติกรรมของตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ในการควบคุมตนให้สามารถเลือก แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม
2. เข้าใจในพฤติกรรมของผู้อื่นอันจะช่วยให้คนเราควบคุมพฤติกรรมของบุคคลอื่นได้ด้วยการ เลือกใช้การจูงใจที่เหมาะสมกับบุคคลที่แตกต่างกัน
3. เข้าใจในพฤติกรรมของกลุ่มสังคม เพื่อสร้างสถานการณ์จูงใจให้กลุ่มบุคคลมีพฤติกรรม ไปในแนวทางที่ต้องการได้

สรุปได้ว่าความสำคัญของเหตุจูงใจจะเป็นแรงบันดาลใจพื้นฐานของมนุษย์เพื่อกระตุ้นให้ บุคคลนั้นตั้งใจกระทำการสิ่งใด ๆ โดยความเต็มใจ นอกจากนี้จะทำให้บุคคลนั้นไม่รู้สึกรู้ว่า การกระทำ ต่าง ๆ ถูกบังคับ บุคคลใดยังมีเหตุจูงใจสูงผลงานที่ได้ออกมาก็ยังมีประสิทธิภาพสูง และสำเร็จลุล่วง ตามจุดมุ่งหมาย

ประเภทของเหตุจูงใจ

เหตุจูงใจมีหลากหลายสาเหตุ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ว่าจะใช้เหตุจูงใจใดกับสถานการณ์ใด ซึ่งมีผู้จำแนกเหตุจูงใจไว้หลายท่าน ดังนี้

มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: 226) ได้จำแนกเหตุจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เหตุจูงใจพื้นฐาน (Primary motives) เป็นเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ซึ่งเหตุจูงใจพื้นฐานจะเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อแสวงหาอาหาร หลีกเลียงความเจ็บปวด และดำรงชีวิตเผ่าพันธุ์ของตนต่อไป เหตุจูงใจพื้นฐานจึงเป็นเหตุจูงใจที่สำคัญ ที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุกคนอันได้แก่ ความหิวอาหาร การกระหายน้ำ การหลีกเลียงความเจ็บปวด และแรงขับทางเพศ

2. เหตุจูงใจภายใน (Intrinsic motives) เป็นเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลโดยจะเกิดขึ้นได้เองโดยไม่ต้องมีสิ่งเร้าจากภายนอกมาล่อ จึงเป็นเหตุจูงใจที่มีมาตั้งแต่กำเนิด แต่ไม่ค่อยมีความจำเป็นหรือสำคัญเท่ากับเหตุจูงใจพื้นฐานเพราะเป็นเหตุจูงใจที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และพัฒนาชีวิตได้ด้วยตนเอง ทำให้มนุษย์มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นในสังคม เป็นต้นว่า ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการค้นคว้า สำรวจและทดลอง ความกระตือรือร้นในการแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ความต้องการแข่งขันกับผู้อื่น การบรรลุจุดมุ่งหมาย เหตุจูงใจเหล่านี้เป็นสาเหตุให้มนุษย์เกิดกิจกรรมที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา สังคมมนุษย์จึงมีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดมาจากการศึกษาค้นคว้า และความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ เป็นต้น

3. เหตุจูงใจภายนอก (Extrinsic motives) หรือเหตุจูงใจจากการเรียนรู้ (Learning or Secondary motives) เป็นเหตุจูงใจของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกทำให้บุคคลเกิดจุดมุ่งหมายซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น นับว่าเป็นเหตุจูงใจทางสังคมที่สร้างให้บุคคลเกิดสัมพันธภาพกับผู้อื่น เกิดพฤติกรรมตอบสนองหรือมีปฏิกริยากับพฤติกรรมของบุคคลอื่น เป้าหมายของพฤติกรรมที่เกิดจากเหตุจูงใจชนิดนี้จะเกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงและความสำเร็จของบุคคลโดยสังคมจะเป็นผู้เร้าให้เกิดขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ความกลัวและความก้าวร้าวเพื่อให้ตนได้ชัยชนะและเป็นที่ยอมรับของสังคม

นอกจากนี้สฐิตาร์ตน์ มัทวรัตน์ (2549: ออนไลน์) ได้จำแนกเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เหตุจูงใจภายใน (Intrinsic motives) เป็นสิ่งผลักดันภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจจะเป็น เจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นคุณค่าของงาน มองว่าองค์กร คือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัว เขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์กร กระทำการต่าง ๆ ให้องค์กรเจริญก้าวหน้า หรือในกรณีที่บ้านเมืองประสบปัญหาเศรษฐกิจ องค์กรจำนวนมากอยู่ในภาวะขาดทุนไม่มีเงินจ่ายค่าตอบแทนแต่ด้วยความผูกพันเห็นใจกันและกันทั้งเจ้าของกิจการและพนักงานต่างร่วมกันค้าขายอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงเพื่อให้มีรายได้ประทังกันไปทั้งผู้บริหารและลูกน้อง และในภาวะดังกล่าวนี้จะเห็นว่าพนักงานหลายรายไม่ทิ้งเจ้านาย ทั้งเต็มใจไปทำงานวันหยุดโดยไม่มีค่าตอบแทน ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นไปโดยเนื่องจากความรู้สึก หรือเจตคติที่ดีต่อเจ้าของกิจการ หรือด้วยความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกคนหนึ่งขององค์กร มิใช่เพราะเกรงจะถูกไล่ออกหรือไม่มีที่ไปก็กล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากเหตุจูงใจภายใน

2. เหตุจูงใจภายนอก (Extrinsic motives) มีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น อาจจะเนื่องมาจากความต้องการ หรือแรงขับ หรือสิ่งเร้าใจ หรือภาวะการตื่นตัวในบุคคล หรืออาจจะเนื่องมาจากการคาดหวังหรือบางครั้งบางคราวก็อาจเป็นเหตุจูงใจไร้สำนึก คือ เนื่องมาจากการเก็บกดซึ่งบางทีเจ้าตัวก็ 모르ตัว จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในบุคคลนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์มีความซับซ้อน เหตุจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมต่างกัน เหตุจูงใจต่างกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเหมือนกัน พฤติกรรมอย่างหนึ่งอาจเกิดจากเหตุจูงใจหลายอย่างและในบุคคลต่างสังคมก็มักมีเหตุจูงใจต่างกัน เนื่องจากสังคมที่ต่างกัน มักทำให้เกิดเหตุจูงใจต่างกัน

การจำแนกประเภทเหตุจูงใจดังกล่าวข้างต้นเป็นไปในทำนองเดียวกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2547: 113) ที่ได้จำแนกเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือเหตุจูงใจภายในและเหตุจูงใจภายนอก ที่ว่าเหตุจูงใจภายในเกิดจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่าผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ นอกจากนี้ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548: 72-75) ได้จำแนกประเภทของเหตุจูงใจ เป็น 2 ประเภท คือ เหตุจูงใจทางด้านร่างกาย (Physiological motives) เป็นเหตุจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลพยายามสนองความต้องการพื้นฐานของตน ความต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ การนอนหลับพักผ่อน การขับถ่าย ความต้องการออกซิเจน เป็นต้น และเหตุจูงใจทางด้านจิตวิทยา (Psychological motives) เป็นเหตุจูงใจที่นอกเหนือจากความต้องการขั้นพื้นฐาน บุคคลต้องการความรัก ความเข้าใจ ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง ความต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การหลีกเลี่ยงความอับอาย เป็นต้น ซึ่งการจำแนกประเภทของเหตุจูงใจดังกล่าวสอดคล้องกับ อาร์ พันธ์มณี (2542:35) ซึ่งจำแนกเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือเหตุจูงใจทางกายภาพหรือเหตุจูงใจทางร่างกาย (Physiological motives) เป็นเหตุจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกายซึ่งเป็นความขาดหรือความบกพร่องที่เกิดจากภายในตัวมนุษย์เมื่อเกิดความขาดขึ้น มนุษย์ก็จะแสดงพฤติกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อลดความขาดนั้นและทำให้ร่างกายกลับสู่สภาพปกติหรือสภาพสมดุล (Homeostasis) การรักษาสภาพสมดุลนี้อาจเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติภายในร่างกาย และเหตุจูงใจทางจิตวิทยาหรือเหตุจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นเหตุจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมโดยทั่วไปเกิดจากการเรียนรู้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เหตุจูงใจทางจิตวิทยานี้ถึงแม้ไม่ได้รับการตอบสนองก็ไม่มีผลโดยตรงต่อการมีชีวิตอยู่ แต่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และสภาพจิตใจของบุคคล ส่วนพงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542: 140) ได้จำแนกเหตุจูงใจออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. เหตุจูงใจเพื่อความอยู่รอด (Survival motives) เป็นเหตุจูงใจที่ช่วยให้คนเราสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เหตุจูงใจชนิดนี้มักจะสัมพันธ์กับสิ่งเบื้องต้นที่มนุษย์ต้องการในชีวิต เช่น อาหาร น้ำ อากาศ การขับถ่าย เป็นต้น

2. เหตุจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นเหตุจูงใจที่เกิดจากเรียนรู้ในสังคม อาจได้รับอิทธิพลโดยตรงจากสิ่งเร้าที่เป็นบุคคล หรือจากวัตถุที่มองไม่เห็นหรือจับต้องได้ หรือ มาจากภาวะทางสังคมที่มองไม่เห็นก็ได้ เช่น การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น การเป็นผู้นำ การสร้างมิตร เป็นต้น

3. เหตุจูงใจเกี่ยวกับตนเอง (Self motives) เหตุจูงใจชนิดนี้ค่อนข้างจะซับซ้อนพอสมควร และเป็นสิ่งผลักดันให้คนเราพยายามปรับตัวไปในทางที่ดีขึ้น เช่น เหตุจูงใจที่เกี่ยวกับความสำเร็จ ในหน้าที่การงาน หรือความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น

สรุปได้ว่าเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลอาจจำแนกได้ 2 ประเภท คือ เหตุจูงใจภายใน เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นพร้อมกับความต้องการมีชีวิต การดำรงชีวิต ไม่จำเป็นต้องอาศัย ประสบการณ์การเรียนรู้แต่อย่างใด เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น และ เหตุจูงใจภายนอก เป็นเหตุจูงใจที่เกิดจากแรงกระตุ้นทางสังคมหรือตามสภาวะแวดล้อม เช่น ต้องการความรัก ต้องการความเข้าใจ ต้องการเกียรติยศชื่อเสียง เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจ

ได้มีผู้ศึกษาทฤษฎีเหตุจูงใจเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้มากมายหลายท่าน ดังนี้ มาสโลว์ (สฺรุงค์ โคว์ตระกูล. 2544: 160-161 อ้างอิงจาก; Maslow. 1970: 35-47) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) โดยอธิบายว่ามนุษย์จะมีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์

ที่มา: สฺรุงค์ โคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. หน้า 160-161; (อ้างอิงจาก Maslow. (1970). *Motivation and Personality*. p. 35-47)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางร่างกายอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิการ (Safety needs) หมายถึง ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้ เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งถึงวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสร้างสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่งด้วย

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love and belonging needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะโดยทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน ชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อนความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเป็นที่รักและยอมรับของหมู่คณะจะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า (Esteem needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์ และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน (Need for self actualization) มาสโลว์ อธิบายความต้องการที่เรียกว่า “Self actualization” ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล้าที่ตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ยอมรับทั้งในส่วนดีและส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดคือการมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนเองในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้นนี้อย่างสมบูรณ์

ดังนั้นทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมาสโลว์จะกล่าวถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยลำดับความต้องการจากต่ำสุดไปสูงสุด 5 ลำดับ คือ ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า และความต้องการที่จะรู้จักและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน

ทฤษฎีการจูงใจของเฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Dual Factor Theory)

เฮิร์ซเบิร์ก (เจริญ บุญทศ. 2544: 23 อ้างอิงจาก Herzberg. 1959: 63) ได้สร้างทฤษฎีนี้ขึ้นมาโดยได้ลบล้างความเชื่อที่ว่าเงินเป็นเพียงสิ่งเดียวที่กระตุ้นให้คนอยากทำงาน จากการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรม 11 แห่งในเมืองพิทส์เบิร์ก (Pittsburgh) มลรัฐเพนซิลเวเนีย (Pensylvania) ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อจะหาว่าองค์ประกอบอะไรที่จะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกในด้านทำให้เกิดความพอใจในการทำงานและความเป็นทุกข์ในการทำงาน สรุปได้ว่าองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจงานจะไม่เหมือนกับองค์ประกอบที่นำไปสู่ความไม่พอใจงาน ปัจจัยที่สร้างความไม่พอใจในงานอาจเรียกว่า เป็นปัจจัยบำรุงรักษาจิตใจหรือปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายต่างๆ ลักษณะการบริหารงาน การนิเทศภาวะของการทำงาน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เงิน สถานภาพ และหลักประกันความมั่นคง ปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของคนงาน แต่จะเป็นตัวประกอบที่เป็นปัจจัยการสูญเสียในการปฏิบัติงานคนละแบบ ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจหรือปัจจัยกระตุ้นจูงใจคนทำงานได้แก่ ความรู้สึกในสัมฤทธิ์ผล ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และการได้รับการยกย่อง ซึ่งคนสามารถจะมีประสบการณ์ในงานและงานนั้นเป็นลักษณะที่ทำลายความสามารถ ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้แก่บุคคล จะเห็นได้ว่าปัจจัยค้ำจุนนั้นเป็นเพียงองค์ประกอบเสริมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่จำเป็นต้องมีอยู่ในทุกองค์กร หรือหน่วยงาน เช่น ค่าจ้าง สภาพแวดล้อม การทำงาน รวมทั้งการบริหารงาน หากสิ่งเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างเพียงพอความไม่พอใจจะหายไป แต่ก็不会有ผลทำให้เกิดทัศนคติทางด้านบวกหรือจูงใจขึ้น ส่วนปัจจัยกระตุ้นนั้นคือ เป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมทั้งการชื่นชมยินดีในผลงานและความสามารถของตนทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์กสามารถที่จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ได้ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์กับเฮิร์ซเบิร์ก

มาสโลว์	เฮิร์ซเบิร์ก
ความต้องการสูงสุดในชีวิต	- งานที่ทำหาย ความสามารถ - การประสบความสำเร็จในชีวิต - ความก้าวหน้าในตำแหน่ง - ความรับผิดชอบ
ความต้องการให้คนอื่นยกย่อง	- ความก้าวหน้าของงาน - การเป็นที่ยอมรับ - สถานภาพ
ความต้องการเข้าสังคม	- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา - ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ตาราง 2 (ต่อ)

ความมั่นคงปลอดภัย	- การบังคับบัญชา - นโยบายและการบริหารงาน - ความมั่นคงของงาน
ความต้องการทางด้านร่างกาย	- สภาพการทำงาน - เงินเดือน-ค่าจ้าง - ความมั่นคงของชีวิตส่วนตัว

ที่มา: เจริญ บุญทศ. (2544). เหตุจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. หน้า 24. (อ้างอิงจาก Herzberg. (1959). *The Motivation to Work* . unpaged)

ทฤษฎีการจูงใจของเฟรดริค เฮิร์ซเบิร์ก เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงปัจจัยจูงใจซึ่งจะเกี่ยวข้องกับงานโดยตรงเพื่อจูงใจให้บุคคลชอบและรักในงานที่ปฏิบัติ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และปัจจัยคำจูงใจจะเป็นแรงจูงใจในการทำงานของบุคคล ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในองค์กรแล้วจะทำให้เกิดความไม่ชอบงานมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยคำจูงใจมีหน้าที่คำจูงใจให้บุคคลในองค์กรเกิดความพึงพอใจในงาน

ทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม (Vroom)

ทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2550: ออนไลน์ อ้างอิงจาก Vroom. 1990: 336-338) ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษารับรู้ของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคาดหวังว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น หากบุคคลประพฤติปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด และการคาดการณ์ของความเป็นไปได้ของผลลัพธ์นี้จะเป็นสิ่งที่จูงใจบุคคลให้แสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ต้องการออกมา ทั้งนี้ตามแนวคิดของวรูม การจูงใจประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความชอบ (Valence) ความคาดหวัง (Expectancy) และความเป็นสื่อกลาง (Instrumentality) ดังนี้

1. ความชอบ (Valence) หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบต่อรางวัลที่ได้รับ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การที่บุคคลตีค่าผลที่ได้รับ (Outcome) นั้นว่าพอใจหรือไม่พอใจ ซึ่งความชอบนี้ไม่ได้เกิดมาจากรางวัลที่ได้รับ แต่เกิดจากปัจจัยของแต่ละบุคคล จึงมีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพ ลักษณะงาน ตัวอย่างเช่น คนบางคนชอบทำงานราชการ เพราะให้ความมั่นคงในการทำงานสูง บางคนชอบทำงานที่ทำหายและมีความรับผิดชอบสูง เพราะมีค่านิยมเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงาน ความชอบที่แตกต่างกันนี้ยังแตกต่างกันออกไปตามระยะเวลาด้วย

2. ความคาดหวัง (Expectancy) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ความเป็นไปได้ว่าหากมีความพยายาม (Effort) เพิ่มขึ้นจะนำไปสู่ผลงาน (Performance) ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความ

พยายามในการทำงานกับผลงานที่เกิดขึ้น หรือเป็นความเชื่อว่าความพยายามนั้น ๆ จะนำไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

3. ความเป็นสื่อกลาง (Instrumentality) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่ว่าหากได้ทำงานไประดับหนึ่งแล้ว ความเป็นไปได้ที่ผลงานที่เกิดขึ้นจากความพยายามที่เพิ่มขึ้นจะนำไปสู่ผลที่ต้องการได้รับ (Outcome attainment)

ทฤษฎีแรงจูงใจของวรูมมีความเชื่อว่าแรงจูงใจต่าง ๆ เกิดจากความคิดของบุคคลในการตั้งความคาดหวังในสิ่งที่กระทำ โดยการจูงใจนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ ความชอบ ความคาดหวัง และความเป็นสื่อกลาง ทั้งนี้ความหวังนั้นเป็นไปตามค่านิยมของตนเองที่ทำให้บุคคลพยายามกระทำในสิ่งที่บุคคลนั้น ๆ ต้องการ หากสิ่งที่บุคคลพยายามทำสอดคล้องกับความสามารถ ก็จะเป็นแรงจูงใจมากขึ้น

ทฤษฎีการจูงใจของแมคเกรเกอร์ (McGregor's Theory X and Theory Y)

แมคเกรเกอร์ (มานา คุณธราภรณ์. 2550: ออนไลน์ อ้างอิงจาก McGregor: 1970)

เจ้าของทฤษฎีการจูงใจในการทำงาน 2 ทฤษฎี ได้แก่

ทฤษฎี X ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ในแง่ลบ สรุปแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ได้ 3 ประการ คือ เห็นว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์ที่แท้จริงนั้น มนุษย์ไม่ชอบทำงาน หากมีโอกาสหลีกเลี่ยงได้จะพยายามหลีกเลี่ยง เห็นว่าวิธีที่จะทำให้มนุษย์ทำงานได้นั้นต้องใช้วิธีบังคับ ควบคุม ช่มชู้ สั่งการ และลงโทษ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ อีกทั้งเห็นว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ชอบเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ ชอบให้มีผู้แนะนำและพยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ไม่ค่อยหวังความก้าวหน้า ทะเยอทะยาน น้อย ไม่พยายามที่จะพัฒนาตนเอง แต่สิ่งที่ต้องการมากเหนือสิ่งอื่นใดคือ ความมั่นคงปลอดภัย ชอบทำงานเบา ๆ แต่ได้รับค่าตอบแทนสูง จากแนวคิดที่มองมนุษย์ในแง่ลบ จึงเห็นได้ว่าผู้ที่เชื่อตามแนวความคิดของทฤษฎีนี้ หากจะมอบหมายให้ใครทำงานอะไร จึงต้องมีหัวหน้างานคอยควบคุม บังคับบัญชาเพราะเห็นว่าถ้าไม่มีหัวหน้าบังคับบัญชาหรือไม่มีใครมาสั่งการ งานมักจะไม่เดิน การที่มีหัวหน้ามาบังคับบัญชาในความหมายของกลุ่มนี้ คือ การว่ากล่าวและลงโทษ เหตุที่ต้องทำดังนี้ เพราะมีเหตุผลว่าพื้นฐานของคนมักเกลียดรำและขาดความรับผิดชอบ ลักษณะบุคคลตามทฤษฎี X ผู้บริหารจะพยายามกำหนดมาตรฐานในการควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด มีการสั่งโดยตรง การจูงใจจะเน้นค่าตอบแทนด้านเงินและผลประโยชน์อื่น ๆ เป็นสำคัญ

ทฤษฎี Y ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ในแง่บวก โดยมีความเชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์ส่วนใหญ่มีความมานะพยายามทั้งทางจิตใจและร่างกาย ความพยายามจะมีความคู่กับความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับการพักผ่อนหรือการแสวงหาความเพลิดเพลิน มนุษย์มิได้รังเกียจการทำงาน แต่กลับเห็นว่าการช่วยสนองความต้องการของตน และเห็นว่าบางครั้งบางคราวที่มนุษย์จำต้องหลีกเลี่ยงงานนั้นน่าจะเนื่องมาจากลักษณะการควบคุมของหัวหน้างานหรืออำนาจการควบคุมจากภายนอก การทำให้ผลงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อาจไม่จำเป็นต้องใช้การควบคุมและบังคับ การให้อิสระบุคคลได้ทำงานในบรรยากาศที่เป็นตัวของตัวเองภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงาน

ที่เหมาะสม คนจะเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด ทักษะ เทคนิควิธีการทำงาน ตลอดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ มนุษย์โดยทั่วไปให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีม เป็นคณะ ดังตัวอย่างบางประเทศหรือบางท้องถิ่นที่นิยมมารวมกลุ่มทำงานด้วยกันที่เรียกว่า “ประเพณีลงแขก” ในสมัยโบราณมนุษย์มักยึดมั่นกับวัตถุประสงค์ของงาน เมื่อทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานแต่ละอย่างจะเกิดความรู้สึกพอใจ สมใจ เกิดความพยายามในการทำงานมากขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยรวม

ตามทฤษฎีการจูงใจของแมคเกรเกอร์ ได้จำแนกทฤษฎีการจูงใจออกเป็น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎี X ซึ่งทฤษฎีนี้ให้แนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ในแง่ลบ โดยเชื่อว่ามนุษย์จะทำงานได้ต้องมีผู้สั่งการ มีการบังคับ ควบคุม และชอบเป็นผู้ตามมากกว่าการเป็นผู้นำ ส่วนทฤษฎี Y ให้แนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์ในแง่บวก โดยเชื่อว่ามนุษย์มีความรับผิดชอบ ดังนั้นการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายจึงไม่จำเป็นต้องใช้การบังคับข่มขู่เท่านั้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมอีกด้วย

นอกจากนี้ มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: 227) และอารี พันธุ์ณี (2542: 183-192) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับเหตุจูงใจอีกหลากหลายทฤษฎี สรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัว (Hedonistic theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการแสวงหาความสุขส่วนตัว ลักษณะความต้องการแสวงหาความสุขนี้จึงเป็นเหตุจูงใจหรือตัวเร้าที่ทำให้บุคคลได้มีการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา แต่ลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมในแต่ละบุคคลนั้นมีการแสดงออกมาแตกต่างกัน บางคนก็มีความพึงพอใจต่อการกระทำนั้น ๆ แต่บางคนมีการแสดงออกถึงความสุขของตนในการสร้างความเดือนร้อนต่อผู้อื่น ลักษณะการแสวงหาความสุขส่วนตัวนี้ ยังมีการแสดงออกในลักษณะของความรู้สึกเจ็บปวดด้วย เช่น บางคนชอบสะกิดและแคะแกะเกาบาดแผลที่แห้ง (ตกสะเก็ด) แม้ว่าแผลนั้นจะไม่แห้งสนิทก็ตาม ขณะที่กำลังจะสะกิดบาดแผลที่ตกสะเก็ดนั้นจะมีความสุขแม้ว่าจะเกิดความเจ็บปวดเพราะบาดแผลไม่แห้งก็ตาม

ทฤษฎีสัญชาตญาณ (Instinctual theory) สัญชาตญาณเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิดซึ่งทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นจะต้องมีการเรียนรู้ เช่น เมื่อแรกคลอดทารกจะสามารถสนองต่ออาหาร น้ำ ความรู้สึกร้อน-หนาว ความรู้สึกเจ็บปวด ฯลฯ ลักษณะของสัญชาตญาณซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดจึงเป็นปฏิกิริยาที่มีผลต่อเหตุจูงใจให้บุคคลได้กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ลักษณะของสัญชาตญาณมีหลายประเภท คือ

1. สัญชาตญาณเกี่ยวกับการดำรงชีวิตอยู่ นั่นคือ เมื่อร่างกายอยู่ในสภาวะที่ไม่สมดุลความไม่สมดุลทางด้านร่างกายจะเป็นตัวเร้า หรือเป็นเหตุจูงใจให้ร่างกายได้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาวะที่สมดุล อันเป็นผลทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ เช่น เมื่อเกิดความหิวจะต้องรับประทานอาหาร เมื่อเกิดความกระหายจะต้องดื่มน้ำ หรือเมื่อเกิดความรู้สึกเกรงกลัวว่าคนอื่นจะมาทำร้ายตนจึงทำให้ต้องทำร้ายผู้อื่นก่อนที่ผู้อื่นจะทำร้ายตน ฯลฯ ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นเรื่องของสัญชาตญาณสำหรับการดำรงชีวิตอยู่

2. สัญชาตญาณเกี่ยวกับความตาย โดยทั่วไปแล้วบุคคลทุกคนมักจะให้ความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับความตาย เกรงกลัวว่าตนจะถึงแก่ความตาย จึงทำให้สนใจในสุขภาพอนามัยของตนเอง ไปหาแพทย์เพื่อทำการตรวจรักษา หรือบางคนจะมีความหวาดระแวงว่าตนเจ็บป่วยเป็นโรคร้าย ตลอดเวลา

3. สัญชาตญาณทางสังคม เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้นย่อมจะมีการเรียนรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ทำให้บุคคลได้รับการเรียนรู้และมีการลอกเลียนแบบสภาพแวดล้อมจากประสบการณ์ตามสภาพสังคมของแต่ละแห่ง ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูจากสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของแต่ละแห่งนั้นจะมีการถ่ายทอดสืบต่อเนื่องกันมาและจะต้องมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล ผลก็คือ ทำให้สัญชาตญาณทางสังคมของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันออกไป

ทฤษฎีหลักการมีเหตุผล (Cognitive theory) ทฤษฎีหลักการมีเหตุผลเป็นทฤษฎีที่มีความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลในการมีเหตุผลที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ เพราะบุคคลทุกคนมักจะมีสติใจจริงและมีความปรารถนาที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความจริงใจ นอกจากนี้ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าบุคคลมีอิสระที่จะกระทำพฤติกรรมใด ๆ ได้อย่างมีเหตุผล สามารถตัดสินใจต่อการกระทำต่าง ๆ ได้ มีความรู้ว่าจะตนต้องการอะไร ปรารถนาสิ่งใดและควรจะต้องตัดสินใจออกมาในลักษณะใด

ทฤษฎีแรงขับ (Drive theory) โดยปกติแล้วพฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์กับแรงขับภายในของแต่ละบุคคล แรงขับนั้นเป็นสภาวะความตึงเครียดทางร่างกายเป็นตัวการที่ทำให้ร่างกายได้มีการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อขจัดความเครียดนั้นออกไป แรงขับนั้นจึงมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะคือ แรงขับภายในร่างกายหรือแรงขับปฐมภูมิ เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการของร่างกาย และแรงขับภายนอกหรือแรงขับทุติยภูมิ เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีการสะสมไว้ในแต่ละบุคคล นอกจากนี้แรงขับสามารถที่จะจำแนกทำให้บุคคลเกิดเหตุจูงใจตามระบบทางชีววิทยา (Classification of biological drives) ซึ่งแรงขับดังกล่าวสามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. แรงขับเพื่อการอยู่รอดของชีวิต (Survival drives) แรงขับประเภทนี้เป็นแรงขับที่จะมีอิทธิพลผลักดันให้มนุษย์แสวงหาอาหาร น้ำ อากาศ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ ถ้าปราศจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว บุคคลนั้นจะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้

2. แรงขับฉุกเฉิน (Emergency drives) แรงขับฉุกเฉิน คือ แรงขับที่จูงใจให้บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น เช่น เมื่อไฟไหม้บ้าน บางคนรีบชนข้าวของหนีไฟ หรือเมื่อเห็นคนจมน้ำจะรีบกระโดดลงไปช่วยหรือถ้าว่ายน้ำไม่เป็นก็จะตะโกนด้วยเสียงดังเพื่อให้อื่นช่วยเหลือคนจมน้ำ เป็นต้น

3. แรงขับเพื่อการสืบพันธุ์ (Reproductive drives) แรงขับเพื่อการสืบพันธุ์นี้ เป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลเกิดปฏิกิริยาทางเพศในลักษณะต่าง ๆ เช่น บางคนแต่งกายยั่วยวนเพื่อให้ชายหนุ่มมีความสนใจในตนเอง เป็นต้น

4. แรงขับเพื่อการศึกษา (Educational drives) แรงขับเพื่อการศึกษาเป็นแรงขับที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น พยายามศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา พยายามแสวงหาคำตอบหรือหาข้อเท็จจริง เช่น การไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือจึงมักจะมีคำถามถามอาจารย์เมื่อเกิดปัญหาข้อใจ เป็นต้น

ดังนั้นการจำแนกแรงขับตามระบบทางชีววิทยาจึงเป็นการจำแนกที่เน้นแรงขับเพื่อการอยู่รอดของชีวิตก่อน เพราะเป็นแรงขับที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ในการแสวงหาสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ถ้าไม่มีแรงขับเพื่อให้ตนเองอยู่รอดแล้วแรงขับอื่น ๆ จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นแรงขับฉุกเฉิน แรงขับเพื่อการสืบพันธุ์หรือแรงขับเพื่อการศึกษาก็ตาม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเหตุจูงใจของมนุษย์นั้นมีหลากหลายทฤษฎี ดังที่ได้กล่าวไว้เบื้องต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า มนุษย์มีความต้องการที่ไม่สิ้นสุด และความต้องการของแต่ละบุคคลนี้ก็มีปริมาณมากน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแรงขับที่อยู่ในตัวของบุคคลนั้น หรือสภาวะแวดล้อมที่บุคคลนั้นได้ประสบ โดยอาจเป็นเหตุจูงใจภายใน เช่น ความต้องการความรัก ความเข้าใจ หรือความต้องการภายนอก ได้แก่ เกียรติยศชื่อเสียง ต้องการให้คนอื่นยกย่อง อยากมีอำนาจบารมี หรือความเจริญก้าวหน้าของอาชีพการงาน เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

แนวคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ามานานแล้ว ทั้งนี้ได้มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อ ดังนี้ มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: ออนไลน์) ได้กล่าววามมนุษย์จะมีแรงขับเพื่อการศึกษาโดยจะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมกับการศึกษาค้นคว้าตามธรรมชาติซึ่งถือว่าเป็นเหตุจูงใจพื้นฐาน แต่การเลือกสาขาหรือคณะที่จะศึกษานั้นมนุษย์ได้ถูกจูงใจจากสังคมให้เกิดความต้องการที่จะเรียนคณะที่สังคมนั้น ๆ นิยมชมชอบ และเมื่อเกิดพฤติกรรมตามสังคมแล้วก็จะได้รับสิ่งเสริมแรงตามที่บุคคลนั้นต้องการ นอกจากนี้เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อยังเป็นเหตุจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมภายนอก ร่างกาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นกับทุกคนโดยจะแตกต่างจากเหตุจูงใจพื้นฐานที่จะเกิดขึ้นกับมนุษย์ ทั้งนี้เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อนี้อาจจะเป็นความต้องการของตนเองหรือบุคคลรอบข้างที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้น ดังที่ งานวิจัยของ เปรมชัย สโรบล (2542: 5) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร โดยจำแนกเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านการประกอบอาชีพ ด้านความสนใจของตนเอง และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น นอกจากนี้ พงมาศ กาญจนสุนทร (2547: 6) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความถนัดและความสนใจในวิชาชีพ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านความมีเกียรติยศชื่อเสียง และด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และพรรณราย ประสิทธิ์นราพันธุ์ (2547: 6)

ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกเหตุจูงใจการเข้าศึกษาต่อออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการยอมรับของสังคม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

จะเห็นได้ว่า จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่กล่าวไว้ในเบื้องต้น นักวิจัยต่างนำเสนอเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อหลากหลายสาเหตุ ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน แต่สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสรุปเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อออกเป็น 4 ด้าน คือเหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบัน เหตุจูงใจด้านสังคม เหตุจูงใจด้านการประกอบอาชีพ และเหตุจูงใจด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น

เหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบัน

แนวคิดการเข้าศึกษาต่อในเรื่องลักษณะของสถาบันการศึกษาก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านโครงสร้าง บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ซึ่ง แอสติน (อรัญญ์ โคตรสมบัติ. 2542: 13 อ้างอิงจาก Astin. 1993: 33-34) กล่าวถึงลักษณะของสถาบันว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถจำแนกโดยพิจารณาจาก รูปแบบของสถาบัน ซึ่งหมายถึงหลักสูตรที่เปิดสอน สังเกตของสถาบัน หมายถึง สถาบันนั้น ๆ อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานหรือองค์กรใด ขนาดของสถาบัน นอกจากนี้ลักษณะของสถาบันการศึกษาในเรื่องของภาพลักษณ์ก็มีความสำคัญยิ่ง ดังที่คอตเลอร์ (วิทวัส ชัยปาณี. 2549: ออนไลน์ อ้างอิงจาก Kotler. 1991) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ของสถาบันจะช่วยให้เกิดการจดจำ บอกคุณลักษณะเด่นของสถาบัน รวมทั้งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อสามารถเข้าศึกษาในสถาบันนั้น ๆ ได้ ทั้งนี้ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบันมีดังนี้

เปรมชัย สโรบล (2542: 68) ได้ศึกษาเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร พบว่าเหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบันเป็นเหตุจูงใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพิกา หล่อหลอม (2546: 72) ที่ศึกษาเหตุผลของนิสิตในการตัดสินใจศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า เหตุจูงใจด้านลักษณะสถาบันเป็นเหตุจูงใจในระดับมากเพราะผู้เข้าศึกษาต่อจะพิจารณาเรื่องชื่อเสียงของสถาบันเป็นหลัก นอกจากนี้พรรณราย ประสิทธิ์นราพันธุ์ (2547: 87) ได้ทำวิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านลักษณะของสถาบันเป็นเหตุจูงใจให้นิสิตระดับปริญญาโทเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนิญา วิเชียร (2547: 80) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ลักษณะของสถาบันเป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่าเหตุจูงใจด้านลักษณะของสถาบันเป็นเหตุจูงใจสำคัญประการหนึ่งที่เป็นเหตุผลในการเข้าศึกษาต่อเนื่องจากแต่ละสถาบันจะมีภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้การที่สถาบันนั้น ๆ มีภาพลักษณ์ที่ดี อาทิ บรรยากาศ สภาพแวดล้อม ชื่อเสียงด้านต่าง ๆ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคคลทั่วไปให้ความสำคัญกับลักษณะเด่นของสถาบันนั้น ๆ ดังนั้นจึงถือได้ว่าลักษณะของสถาบันจึงเป็นเหตุจูงใจที่มีอิทธิพลในการเข้าศึกษาต่อด้วย

เหตุจูงใจด้านสังคม

สังคม หมายถึง กลุ่มชน สถาบัน องค์กร หรือสมาคมต่าง ๆ รวมไปถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อที่ยึดถือกันมาหลายชั่วอายุคน ซึ่ง อริสโตเติล (มุกดา ศรียงค์ ; และคนอื่น ๆ. 2539: ออนไลน์; อ้างอิงจาก Aristotle: 384-322 B.C.) ได้ศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ที่มีอิทธิพลทางสังคมและให้ข้อคิดที่น่าสนใจว่า มนุษย์คือสัตว์สังคม (Man is a social animal.) ซึ่งหมายความว่ามนุษย์ต้องเข้าสังคมโดยการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเป็นกลุ่มหรือเป็นพวก โดยสภาพความเป็นจริงแล้วมนุษย์จะไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวโดยไม่มีความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นย่อมเป็นไปได้ยาก การเกี่ยวข้องกับผู้อื่นมีส่วนช่วยให้ความต้องการขั้นต่าง ๆ ของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง

บริบททางสังคมของบุคคล คือ กลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ ซึ่งในกลุ่มจะมีตำแหน่งเป็นสิ่งที่ให้เหินบทบาท และสถานภาพของบุคคล นอกจากนั้นกลุ่มยังประกอบด้วยโครงสร้าง ความสามัคคี นอกจากตำแหน่งของบุคคลในกลุ่มจะเป็นสิ่งกำหนดบทบาทแล้วยังสอดคล้องกับสถานภาพของบุคคลด้วย คนที่มีสถานภาพสูงจะได้รับการเคารพนับถือและมีอภิสิทธิ์ สถานภาพจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล (มุกดา ศรียงค์; และคนอื่น ๆ. 2539: ออนไลน์) ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับเหตุจูงใจของ มาสโลว์ (Maslow) และ โนลส์ (Knowles) ที่กล่าวว่าความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ต้องการยอมรับจากผู้อื่นและสังคม โดยมีขั้นความต้องการพื้นฐานที่สูงกว่าการดำรงชีวิตให้อยู่รอด มั่นคงปลอดภัย เมื่อมนุษย์มีความมั่นคงในอาชีพแล้วขั้นต่อไปก็ต้องการความยอมรับจากสังคม ซึ่งรวมไปถึงความรักและความน่าเชื่อถือในความสามารถของตน ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยจากผู้วิจัยหลายท่านได้ให้แนวคิดในเรื่องของบริบทของสังคม ดังที่ พัทธินญา วิเชียร (2547: 80) ได้วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านบริบทของสังคม ก็เป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นที่เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุด คือ สร้างความมั่นใจในการเข้าสังคม มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นการสร้างประโยชน์กับสังคม และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทัศนคติกับบุคคลที่หลากหลายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุรณี ทรัพย์ถนอม (2548: 40) ที่วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการ

พระนคร พบว่า ด้านบริบทของสังคมเป็นเหตุจูงใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ทุกข้อเป็นเหตุจูงใจในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ พจมาศ กาญจนสุนทร (2547: 88) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความมีเกียรติยศชื่อเสียงเป็นบริบทของสังคมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับมากและเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการกระตุ้นให้บุคคลตัดสินใจที่จะกำหนดแนวทางด้านการศึกษา หรือกระทั่งประกอบอาชีพของตน โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นอาชีพที่สุจริต และมีเกียรติในสังคม

สรุปได้ว่าเหตุจูงใจด้านสังคมก็เป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากผู้เข้าศึกษาต้องการมีเกียรติยศและชื่อเสียง ต้องการการยอมรับจากหมู่คณะ ตลอดจนสามารถสร้างความมั่นใจในการเข้าสังคม สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลตัดสินใจในการเข้าศึกษา

เหตุจูงใจด้านการประกอบอาชีพ

จากการศึกษาเอกสารในเรื่องการประกอบอาชีพ พบว่า เหตุจูงใจที่ทำให้เกิดความต้องการเข้าศึกษาต่อ คือ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีผู้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ดังนี้

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของซูเปอร์ ซูเปอร์ (อินทรา หิรัญสาย. 2549: ออนไลน์ อ้างอิงจาก Super. 1957) กล่าวว่า ทุกคนมีพัฒนาการทางอาชีพซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปและเป็นเครื่องส่งเสริมให้แต่ละคนเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ โดยที่พัฒนาการด้านอาชีพนี้จะเกิดขึ้นในช่วงชีวิตต่างๆ เช่น ขั้นของการเจริญเติบโต 0-14 ปี ขั้นการสำรวจ 15-24 ปี ขั้นการตั้งหลักฐาน 25-44 ปี ขั้นการดำรงรักษาอาชีพนั้น ๆ 45-64 ปี และขั้นการเสื่อมถอย 64 ปีขึ้นไป ซูเปอร์ ยังเชื่อเรื่องกระบวนการสร้างเสริมค่านิยมของคนว่าคนมีแนวโน้มที่จะดำรงรักษาสิ่งที่เป็นจริงสำหรับตนเองและต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับตน การรู้จักตนเองอย่างดีอาจทำให้เห็นแนวโน้มการแสดงตน ทำให้สามารถค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนได้ อันจะมีผลต่อการเลือกอาชีพและการพัฒนาอาชีพ สำหรับเงื่อนไขของความมีคุณค่าและแนวคิดด้านอาชีพของตน คนส่วนมากมีค่านิยมหรือเงื่อนไขของสิ่งที่มีคุณค่าอย่างเหมาะสม แต่ค่านิยมบางอย่างสะท้อนถึงการประเมินผู้อื่นมากกว่าการประเมินตนเอง เช่น “ฉันไม่ใช่คนที่คนอื่นจะมาจัดการกับฉันได้ง่ายๆ ฉันไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น” เป็นต้น ความคิดแบบนี้นำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ ถ้าผู้รับคำปรึกษาได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องและเพียงพอจะทำให้สามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตน

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ฮอลแลนด์ (เปรมชัย สโรบล. 2542: 19; อ้างอิงจาก Holland. 1966: 53-59) กล่าวว่าแบบฉบับของพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมีหลักการว่าบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน ฮอลแลนด์ ได้สร้างเครื่องมือสำหรับวัดออกมา 2 แบบคือ เครื่องมือสำรวจความสนใจในอาชีพ Vocational Preference

Inventory-VPI และ Self-Directed Search-SDS ทฤษฎีนี้ขึ้นอยู่กับสมมุติฐานที่ว่า ลักษณะของความสนใจในการเลือกอาชีพของบุคคลก็คือลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลนั่นเอง ซึ่งฮอลแลนด์ได้แบ่งกลุ่มของความสนใจในการเลือกอาชีพออกไปตามลักษณะของกลุ่มคน ดังนี้

1. เป็นบุคคลที่ชอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับการควบคุมการปฏิบัติกับเครื่องยนต์กลไก (Realistic) งานเกษตรกรรม เทคนิค ช่าง กีฬา เป็นต้น
2. เป็นบุคคลที่ชอบวิเคราะห์ประเมินผล (Investigative) อยากรู้ อยากเห็น ชอบคิดค้นคว้า ยึดระเบียบกฎเกณฑ์และมีความแน่นอน
3. เป็นบุคคลที่ชอบแสดงออกไม่คล้ายตามบุคคลอื่น ๆ (Artistic) เป็นคนชอบริเริ่มไม่เอาอย่างใคร ทำงานอย่างมีอิสระ ไม่มีโครงสร้างมากนัก ใช้ความคิดฝันได้สะดวก
4. เป็นบุคคลที่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น (Social) ช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยคนที่มีปัญหาทางจิตใจ แต่ไม่ชอบให้ใครสั่ง ไม่ชอบอยู่ใต้บังคับบัญชาของใคร
5. เป็นบุคคลที่ชอบกิจกรรมที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น (Enterprise) ใช้ทักษะทางการพูดจามองเห็นตนเองเป็นผู้นำเต็มตัว ชอบชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตาม เป็นบุคคลที่ชอบทำงานเกี่ยวกับตัวเลข การนับจำนวน (Conventional) ชอบบทบาทที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา พอใจที่จะคล้อยตามหรือเชื่อฟังเสียงการโต้แย้ง

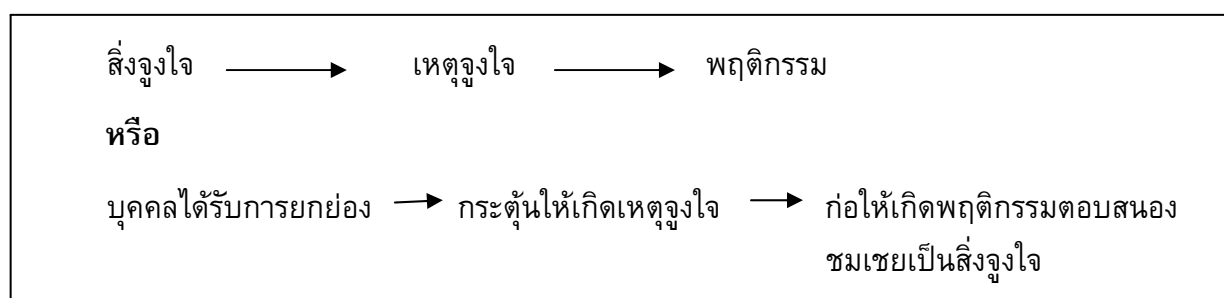
ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยจากหลาย ๆ แหล่ง ทำให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับเหตุจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ดังนี้ สูดา ทัพสุวรรณ (2541: 32-33) ให้ความเห็นว่าความก้าวหน้าในอาชีพของมนุษย์มีส่วนเกี่ยวข้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ในเรื่องของความต้องการ 5 ชั้นของมนุษย์ คือ บุคคลต้องการความก้าวหน้าทางอาชีพสูงขึ้น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเหตุจูงใจพื้นฐานของมนุษย์ประการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โนลส์ (เปรมชัย สโรบล. 2542: 19 อ้างอิงจาก Knowles. 1980: 31-51) นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 6 ด้านคือ ความต้องการทางกายภาพ ความเจริญงอกงาม ความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการประสบการณ์ใหม่ ด้านการยอมรับ และการดำรงชีวิตให้อยู่รอด ซึ่งอัมพร ณ สงขลา (2539: 86) ได้ทำวิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า เหตุจูงใจในด้านการประกอบอาชีพเป็นเหตุจูงใจที่สูงที่สุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี เกิดมีมูล (2539: 47-48) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อที่คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ ภาควิชา นักศึกษาหลักสูตรภาคพิเศษ พบว่า ผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน โดยอาจจะเปลี่ยนช่องทางในการปรับเปลี่ยนตำแหน่งงานหรือสายงานจากเดิมที่ตนปฏิบัติอยู่ นอกจากนี้ เปรมจิต ศิริสานต์ (2542: 72-86) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า เหตุผลในการประกอบอาชีพเป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อในระดับมาก และผลการวิจัยยังเป็นไปในทำนองเดียวกันกับพัชนีญา วิเชียร (2547: 81) ที่ทำการวิจัยในเรื่อง

เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า การประกอบอาชีพเป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าความต้องการพัฒนาทางด้านอาชีพ การมีความรู้ต่อสายอาชีพที่จำเป็นต่อการทำงาน การเพิ่มทักษะทางอาชีพที่สูงขึ้น และการเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จเป็นเหตุจูงใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุรณี ทรัพย์ถนอม (2548: 40) ที่วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในอาชีพอยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า การประกอบอาชีพถือได้ว่าเป็นเหตุจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งเนื่องจาก ผู้เข้าศึกษาต้องการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาและเพิ่มทักษะทางอาชีพ ตลอดจนต้องการความก้าวหน้าในอาชีพการงานซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงและประสบความสำเร็จในอนาคต

เหตุจูงใจด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น

การทำตามความต้องการของผู้อื่นเป็นสาเหตุหนึ่งในการเข้าศึกษาต่อซึ่ง มุกดา ศรีรงค์และคนอื่น ๆ (2539: ออนไลน์) กล่าวว่าแต่ละบุคคลได้รับการเรียนรู้จากสังคมและคนรอบข้างว่าปัจจัยใดบ้างจะเป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นให้เกิดความต้องการและยอมรับว่าปัจจัยใดจะเป็นสิ่งเสริมแรงเหตุจูงใจในการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระตุ้นของฮอลแลนด์ (เปรมชัย สโรบล. 2542: 21 อ้างอิงจาก Holland. 1966: 60-62) นักจิตวิทยาบางท่านเรียกทฤษฎีการกระตุ้นว่า ทฤษฎีสั่งเร้า ซึ่งทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อสิ่งเร้ามากกว่าความต้องการภายในร่างกาย โดยเชื่อว่าสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสิ่งจูงใจ (Incentive) จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความต้องการขึ้นมาและผลักดันให้เกิดพฤติกรรมจูงใจขึ้น พฤติกรรมจูงใจบางอย่างอยู่ภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้า ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงพฤติกรรมจูงใจที่เกิดตามทฤษฎีการกระตุ้น

ที่มา : สุริตารัตน์ มัทวรัตน์. (2549). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. ออนไลน์.

จากภาพประกอบ 2 สามารถอธิบายได้ว่าบุคคลจะกระทำสิ่งใดจะต้องมีสิ่งจูงใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรม หรือบุคคลนั้นอาจลอกเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลที่ตนยกย่องนับถือ เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการกระทำ เหตุจูงใจบางครั้งก็ได้รับจากบุคคลรอบข้าง อาทิ สมาชิกในครอบครัว บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

การทำตามความต้องการของผู้อื่นก็เป็นสาเหตุหนึ่งของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อเช่นกัน ดังงานวิจัยของพัชรีญา วิเชียร (2547: 80) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า การทำตามความต้องการของผู้อื่นเป็นเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าประเด็นที่เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุดคือ การตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเองไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใคร อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญ ประทับใจบุคคลที่เลือกเรียนสาขาวิชาชีพนี้ และต้องการเป็นแบบอย่างแก่บุคคลรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พจมาศ กาญจนสุนทร (2547: 89) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพครูเนื่องจากอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุรณี ทรัพย์ถนอม (2548: 40) ที่วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พบว่า การทำตามความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเข้าศึกษาต่อเป็นเหตุจูงใจอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ประเด็นที่เป็นเหตุจูงใจมากที่สุดคือ บิดาหรือผู้อุปการะต้องการให้เรียน รองลงมาคือญาติพี่น้องแนะนำให้เรียน

สรุปได้ว่าการทำตามความต้องการของผู้อื่นซึ่งถือได้ว่าเป็นเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านหนึ่ง เนื่องจากผู้เข้าศึกษาส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากบุคคลรอบข้าง อาทิ บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง หน่วยงานที่ตนทำงาน หรือเรียนตามเพื่อน นอกจากนี้ผู้เข้าศึกษาต่อบางคนจะเลือกเรียนตามบุคคลที่ชื่นชอบ จึงถือได้ว่าการทำตามความต้องการของผู้อื่นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อทั้ง 4 ด้าน พอสรุปโดยภาพรวมได้ว่าเหตุจูงใจดังกล่าวเกิดจากเหตุจูงใจภายนอกเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนต้องการความมั่นคงในชีวิต ในหน้าที่การงาน รวมทั้งการยอมรับจากสังคม ความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มคุณวุฒิ นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานของตนให้เจริญก้าวหน้า หรือนำวุฒิที่ได้ไปเปลี่ยนอาชีพของตน และเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนให้ทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจึงต้องมีการพัฒนาตัวเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

การจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าธนบุรี

ความเป็นมา

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล เพื่อตอบสนองและแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย และช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ โดยดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาและการวิจัยประยุกต์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการถ่ายทอดและดัดแปลงเทคโนโลยีจากต่างประเทศให้เหมาะสมกับการใช้งานในประเทศไทย ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นศูนย์กลางในการบริการทางวิชาการคอมพิวเตอร์และการประมวลสารสนเทศ กับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน ในปี พ.ศ. 2536 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการสนับสนุนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ในการจัดรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเผยแพร่ความรู้ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับประชาชนผู้มีความสนใจทั่วไป

ปี พ.ศ. 2538 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาคปกติและภาคค่ำ และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาคพิเศษ (จันทร์-ศุกร์) พร้อมกันนั้นได้ดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดคณะเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าและพัฒนาความรู้ให้นักศึกษา คณาจารย์ และพนักงานของคณะฯ และปี พ.ศ. 2539 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ขยายโครงการไปยังจังหวัดราชบุรี โดยเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้นโยบายส่งเสริมการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ซึ่งโครงการราชบุรีนั้น ได้มีการเรียนการสอนโดยผ่านระบบการสอนทางไกล (Video conference) ทำให้คุณภาพของนักศึกษาของคณะฯ มีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะศึกษาอยู่ ณ ที่กรุงเทพฯ หรือที่โครงการราชบุรี ในปี พ.ศ. 2540 ได้รับการประกาศเป็นคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชกฤษฎีกาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตีพิมพ์ลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับที่ 114 วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 จึงถือว่าคณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 ในปีเดียวกัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานภาษาอังกฤษขึ้น ด้วยความมุ่งมั่นที่คณะฯ จะพัฒนาและเตรียมพร้อมเพื่อความเป็นสากล โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษทั้งชาวต่างชาติและชาวไทยเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้กับนักศึกษาและบุคลากรของคณะฯ เพื่อยกระดับทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (บวร ปภัสราทร. 2549: ออนไลน์) การจัดการศึกษาในปัจจุบัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปิดดำเนินการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

ระดับปริญญาตรี

หลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เปิดสอน ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี)
ณ วิทยาเขตบางมด และ วิทยาเขตราชนบุรี
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (หลักสูตร 4 ปี)
ณ วิทยาเขตบางมด
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

ระดับปริญญาโท

หลักสูตรในระดับปริญญาโทที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เปิดสอน ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์

ระดับปริญญาเอก

หลักสูตรในระดับปริญญาเอกที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เปิดสอน ได้แก่

1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

การจัดการศึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ปัจจุบันได้ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนมาแล้วประมาณ 12 ปี โดยเปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก และเพื่อเป็นการพัฒนาบัณฑิต คณะได้จัดตั้งห้องสมุดเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้สำหรับนักศึกษาของคณะโดยเฉพาะ นอกจากนี้คณะฯ ได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาและบุคลากรของคณะอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยจัดลำดับสารดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จากสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 767 คน สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ 405 คน สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ 82 คน รวมทั้งสิ้น 1,254 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จากสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ จำนวน 360 คน เนื่องจากจำนวนนักศึกษาจากสาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์มีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนนักศึกษาจากสาขาวิชาอื่นใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจจ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 607) แล้วจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสาขาวิชา ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	767	182
สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์	405	96
สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์	82	82
รวม	1,254	360

ที่มา: สำนักบัณฑิตศึกษาและกิจการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2550).

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับ เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น โดยมี ขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของ ไลเคิร์ต (Likert, 1961)

3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่ง ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 4 ด้าน คือด้านลักษณะของสถาบัน 22 ข้อ ด้านสังคม 7 ข้อ ด้านการประกอบอาชีพ 7 ข้อ และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น 9 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ ผู้วิจัยได้ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของข้อคำถามไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับของเหตุจูงใจ ดังนี้
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่เสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพิจารณาความครอบคลุมในด้านเนื้อหาและภาษา

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วจึงนำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out)

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 27 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 27 ของกลุ่มต่ำ จากนั้นใช้สถิติทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 190) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535: 139) หลังจากผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีแล้ว พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 1.75 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ ส่วนข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ถึง 1.75 จำนวน 5 ข้อผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1990: 161) โดยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.921

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณบดี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอส พี เอส เอส (Statistical Package for Social Sciences: SPSS for Window)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 1 เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบเหตุปัจจัยในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่ ((Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination power) โดยใช้การทดสอบที (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Ferguson. 1989: 178)

2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984: 169)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การทดสอบสมมุติฐานที่เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที่ (t-test) (Ferguson. 1989: 178)

3.2 การทดสอบสมมุติฐานที่เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) (Ferguson. 1989: 178) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ้ (Scheff's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธ สมมุติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยการใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปร สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 360	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	221	61.39
หญิง	139	38.61
รวม	360	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	229	63.61
30 ปีขึ้นไป	131	36.39
รวม	360	100.00
3. สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี		
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	258	77.67
สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	102	28.33
รวม	360	100.00
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี		
วิทยาศาสตร์	167	46.39
วิศวกรรมศาสตร์	72	20.00
บริหารธุรกิจ	80	22.22
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และอื่น ๆ	41	11.39
รวม	360	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 360	ร้อยละ
5. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท		
เทคโนโลยีสารสนเทศ	182	50.56
ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์	96	26.67
วิศวกรรมซอฟต์แวร์	82	22.78
รวม	360	100.00
6. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	181	50.28
5 – 10 ปี	134	37.22
สูงกว่า 10 ปี	45	12.50
รวม	360	100.00
7. รายได้ปัจจุบัน		
มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท	93	25.83
มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท	154	42.78
มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	113	31.39
รวม	360	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 360 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 61.39 เพศหญิงจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 38.61 นักศึกษาปริญญาโทส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 63.61 อายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 36.39 นักศึกษาปริญญาโทส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของรัฐจำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 77.67 สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของเอกชนจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 นักศึกษาปริญญาโทส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 46.39 สาขาวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สาขาบริหารธุรกิจจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 สาขามนุษยศาสตร์และอื่น ๆ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.39 ส่วนสาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 50.56 สาขาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.78 นักศึกษาปริญญาโทส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 50.28 มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 37.22 มีประสบการณ์สูงกว่า 10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 นักศึกษาปริญญาโท

ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-30,000 บาท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 42.78 รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาทขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.39 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93

ตอนที่ 2 การศึกษาเหตุผลใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 5-16

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุผลใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม

เหตุผลใจในการเข้าศึกษาต่อ	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุผลใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.35	0.54	มาก
2.ด้านสังคม	4.37	0.61	มาก
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.39	0.60	มาก
4.ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น	2.88	1.12	ปานกลาง
รวม	4.00	0.59	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุผลใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุผลใจในการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่นักศึกษามีเหตุผลใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับ
บัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี ด้านลักษณะของสถาบัน เป็นรายชื่อ

ด้านลักษณะของสถาบัน	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.47	0.64	มาก
2. สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการและ ความสนใจ	4.60	0.56	มากที่สุด
3. มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และมีชื่อเสียง สังกัดสถาบันแห่งนี้	4.48	0.70	มาก
4. หลักสูตรมีแผนการเรียนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์	4.26	0.98	มาก
5. มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.52	0.67	มากที่สุด
6. ศิษย์เก่าของสถาบันมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับในสถานประกอบการต่าง ๆ	4.10	0.89	มาก
7.เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสาขาวิชาต่างๆสมัครสอบได้	4.44	0.87	มาก
8.เมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาที่เปิดสอนแล้วสามารถ หางานทำได้ง่าย	4.21	0.87	มาก
9. อัตราค่าเล่าเรียนเหมาะสมไม่แพงเกินไป เมื่อเทียบกับ สถาบันอื่นๆ	4.18	0.95	มาก
10.มีความศรัทธาเพราะเป็นสถาบันที่มีความเก่าแก่ และมีชื่อเสียงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.43	0.77	มาก
11.การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้เกิด ความรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนมีความเชี่ยวชาญทาง สาขาที่ศึกษามากกว่าสถาบันอื่น	4.44	0.72	มาก
12.การสมัครสอบเข้าศึกษาไม่จำกัดประสบการณ์ การทำงาน	4.31	0.92	มาก
13. การสมัครสอบเข้าศึกษาไม่จำกัดผลการเรียนใน ระดับปริญญาตรี	4.29	0.99	มาก
14. หลักสูตรที่ศึกษาสามารถเพิ่มพูนความรู้ที่ ตนเองสนใจ	4.67	0.57	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านลักษณะของสถาบัน	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
15. สาขาที่เปิดสอนมีรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (Workshop) ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและหรือผู้เรียน	4.52	0.78	มากที่สุด
16. มีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติการ (Workshop)	4.43	0.77	มาก
17. มีการออกไปประกาศนียบัตร (Certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการร่วมกับบริษัทชั้นนำของประเทศ	4.54	0.74	มากที่สุด
18. มีศูนย์ประสานงานต่างประเทศเพื่อให้คำปรึกษาด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา	4.22	0.95	มาก
19. มีห้องสมุดเฉพาะทางของสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า	4.33	0.87	มาก
20. มีห้องฝึกปฏิบัติการสำหรับนักศึกษา	4.47	0.79	มาก
21. มีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน	3.99	1.15	มาก
22. สาขาที่เปิดสอนยังไม่แพร่หลายในสถาบันการศึกษาอื่น	3.84	1.16	มาก
รวม	4.35	0.54	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านลักษณะของสถาบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุดจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 2 สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการและความสนใจ ข้อ 5 มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ข้อ 14 หลักสูตรที่ศึกษาสามารถเพิ่มพูนความรู้ที่ตนสนใจ ข้อ 15 สาขาวิชาที่เปิดสอนมีรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (Workshop) ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและหรือผู้เรียน ข้อ 17 มีการออกไปประกาศนียบัตร (Certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการร่วมกับบริษัทชั้นนำของประเทศ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นเหตุจูงใจในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านสังคม เป็นรายข้อ

ด้านสังคม	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
23. สังคมภายนอกให้การยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้	4.47	0.63	มาก
24. สร้างความเชื่อมั่นในการเข้าสังคมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา	4.44	0.69	มาก
25. การศึกษาสถาบันแห่งนี้ทำให้รู้จักเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มีความหลากหลาย	4.42	0.74	มาก
26. การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสเป็นที่รู้จักของสถานประกอบการทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น	4.40	0.75	มาก
27. ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.36	0.80	มาก
28. เป็นที่ยอมรับของหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน	4.24	0.83	มาก
29. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในสังคม	4.29	0.82	มาก
รวม	4.37	0.61	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษานิเทศศาสตร์มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการประกอบอาชีพ เป็นรายชื่อ

ด้านการประกอบอาชีพ	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
30. การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสดังกล่าวที่จะได้รับการพิจารณาเข้าทำงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น	4.23	0.79	มาก
31. การสำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและหรือสถานประกอบการ	4.24	0.80	มาก
32. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นการเพิ่มความมั่นคงในอาชีพการงานของท่าน	4.38	0.75	มาก
33. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาคปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น	4.49	0.66	มาก
34. การศึกษารายวิชาเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรเป็นการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ	4.52	0.66	มากที่สุด
35. การได้รับประกาศนียบัตร (Certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการทำให้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเมื่อสมัครงาน	4.43	0.75	มาก
36. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นที่รู้จักของสังคมผู้ประกอบการทางด้านเทคโนโลยี-สารสนเทศ	4.41	0.74	มาก
รวม	4.39	0.60	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีข้อที่เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 34 การศึกษารายวิชาเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรเป็นการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นเหตุจูงใจในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น เป็นรายข้อ

ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น	จำนวน (คน) n = 360		ระดับเหตุจูงใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
37. การเลือกเข้าศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง	4.73	0.57	มากที่สุด
38. หน่วยงานที่สังกัดให้คำแนะนำการศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้	2.62	1.54	ปานกลาง
39. ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง	2.32	1.45	น้อย
40. ผู้ปกครองแนะนำให้เข้าศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้	2.46	1.50	น้อย
41. อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้เรียน	2.46	1.52	น้อย
42. เพื่อนชักชวนให้มาเรียนต่อที่สถาบันแห่งนี้	3.11	1.56	ปานกลาง
43. ประทับใจบุคคลที่เลือกเรียนในสาขาวิชานี้	3.06	1.52	ปานกลาง
44. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อ	2.86	1.54	ปานกลาง
45. หน่วยงานที่ทำงานอยู่ให้ทุนการศึกษาสำหรับการมาศึกษาต่อ ณ สถาบันแห่งนี้	2.29	1.60	น้อย
รวม	2.88	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่เป็นเหตุจูงใจในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 37 ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใคร ส่วนข้อที่เป็นเหตุจูงใจระดับปานกลางมี 4 ข้อ คือ ข้อ 38 หน่วยงานที่สังกัดให้คำแนะนำในการศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้ ข้อ 42 เพื่อนชักชวนให้มาเรียนต่อที่สถาบันแห่งนี้ ข้อ 43 ประทับใจบุคคลที่เลือกเรียนในสาขาวิชานี้ และข้อ 44 ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นเหตุจูงใจอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ
ระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาศรีวิภาวิทย์ฯ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	เพศชาย n = 221		เพศหญิง n = 139	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.39	0.52	4.29	0.57
2.ด้านสังคม	4.42	0.61	4.31	0.61
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.42	0.59	4.33	0.60
4.ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น	2.94	1.17	2.79	1.04
รวม	4.04	0.60	3.93	0.57

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาศรีวิภาวิทย์ฯ ชายและหญิง คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ
ระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาศรีวิภาวิทย์ฯ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	ต่ำกว่า 30 ปี n = 229		30 ปีขึ้นไป n = 131	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.31	0.57	4.42	0.50
2.ด้านสังคม	4.35	0.62	4.42	0.61
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.38	0.59	4.39	0.61
4.ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น	2.87	1.14	2.89	1.10
รวม	3.98	0.60	4.03	0.57

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ทุกช่วงอายุมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกช่วงอายุของผู้เข้าศึกษาต่อมีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษา ที่สำเร็จในระดับปริญญาตรี

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ n = 258		สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน n = 102	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.35	0.55	4.37	0.53
2.ด้านสังคม	4.36	0.63	4.41	0.57
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.37	0.60	4.43	0.60
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.87	1.13	2.91	1.11
รวม	3.99	0.60	4.03	0.57

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนมีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

เหตุจูงใจการเข้าศึกษาต่อ	วิทยาศาสตร์ n = 167		วิศวกรรม ศาสตร์ n = 72		บริหาร ธุรกิจ n = 80		มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ และอื่น ๆ n = 41	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.35	0.54	4.33	0.56	4.33	0.55	4.44	0.52
2.ด้านสังคม	4.38	0.63	4.38	0.62	4.34	0.56	4.42	0.65
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.40	0.57	4.35	0.66	4.34	0.63	4.48	0.55
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.91	1.11	2.84	1.23	2.89	1.09	2.80	1.09
รวม	4.01	0.59	3.97	0.64	3.98	0.58	4.04	0.53

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากัน มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท

เหตุจูงใจการเข้าศึกษาต่อ	เทคโนโลยีสารสนเทศ n = 182		ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ n = 96		วิศวกรรมซอฟต์แวร์ n = 82	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.39	0.54	4.32	0.54	4.30	0.56
2.ด้านสังคม	4.36	0.64	4.39	0.59	4.40	0.58
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.36	0.59	4.40	0.62	4.43	0.59
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.88	1.14	2.77	1.09	2.99	1.14
รวม	4.00	0.60	3.97	0.55	4.03	0.62

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทที่กำลังศึกษาอยู่ในแต่ละสาขามีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่กำลังศึกษาในแต่ละสาขามีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

เหตุจูงใจการเข้าศึกษาต่อ	ต่ำกว่า 5 ปี n = 181		5 – 10 ปี n = 134		สูงกว่า 10 ปี n = 45	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.33	0.58	4.34	0.52	4.46	0.48
2.ด้านสังคม	4.39	0.61	4.33	0.63	4.44	0.60
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.40	0.60	4.37	0.56	4.36	0.67
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.89	1.14	2.82	1.11	3.00	1.11
รวม	4.00	0.61	3.97	0.56	4.07	0.60

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างก็มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างก็มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับ
บัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้

เหตุจูงใจการเข้าศึกษาต่อ	ต่ำกว่า 10,000 n = 93		10,000 – 30,000 n = 154		สูงกว่า 30,000 n = 113	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.33	0.57	4.37	0.54	4.35	0.52
2.ด้านสังคม	4.37	0.58	4.39	0.63	4.36	0.62
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.41	0.57	4.43	0.61	4.31	0.60
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.95	1.20	2.93	1.07	2.74	1.13
รวม	4.01	0.62	4.03	0.58	3.94	0.58

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่มีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ดังแสดงในตาราง 17-23

ตาราง 17 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	เพศชาย n = 221		เพศหญิง n = 139		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.39	0.52	4.29	0.57	1.72	0.086
2.ด้านสังคม	4.42	0.61	4.31	0.61	1.65	0.099
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.42	0.59	4.33	0.60	1.34	0.180
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.94	1.17	2.79	1.04	1.23	0.220
รวม	4.04	0.60	3.93	0.57	1.75	0.081

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทชายและหญิง คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	อายุต่ำกว่า 30 ปี n = 229		อายุ 30 ปีขึ้นไป n = 131		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.31	0.57	4.42	0.50	-1.72	0.086
2.ด้านสังคม	4.35	0.62	4.42	0.61	-1.01	0.315
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.38	0.59	4.39	0.61	-0.08	0.939
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.87	1.14	2.89	1.10	-0.09	0.926
รวม	3.98	0.60	4.03	0.57	-0.72	0.471

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	สถาบัน อุดมศึกษา ของรัฐ n = 258		สถาบัน อุดมศึกษา ของเอกชน n = 102		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านลักษณะของสถาบัน	4.35	0.55	4.37	0.53	-0.32	0.747
2.ด้านสังคม	4.36	0.63	4.41	0.57	-0.61	0.541
3.ด้านการประกอบอาชีพ	4.37	0.60	4.43	0.60	-0.79	0.428
4.ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	2.86	1.13	2.91	1.11	-0.35	0.729
รวม	3.99	0.60	4.03	0.57	-0.60	0.549

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านลักษณะของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.41	0.14	0.46	0.712
	ภายในกลุ่ม	356	105.64	0.30		
	รวม	359	106.05			
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.16	0.05	0.14	0.935
	ภายในกลุ่ม	356	135.32	0.38		
	รวม	359	135.48			
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.59	0.20	0.55	0.646
	ภายในกลุ่ม	356	127.06	0.36		
	รวม	359	127.66			
4. ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	0.53	0.18	0.14	0.937
	ภายในกลุ่ม	356	452.62	1.27		
	รวม	359	453.15			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.15	0.05	0.15	0.932
	ภายในกลุ่ม	356	124.87	0.35		
	รวม	359	125.03			

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม
จำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านลักษณะของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.95	0.387
	ภายในกลุ่ม	357	105.49	0.30		
	รวม	359	106.05			
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.19	0.827
	ภายในกลุ่ม	357	135.34	0.38		
	รวม	359	135.48			
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.26	0.13	0.36	0.700
	ภายในกลุ่ม	357	127.40	0.36		
	รวม	359	127.66			
4. ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.12	1.06	0.84	0.432
	ภายในกลุ่ม	357	451.03	1.26		
	รวม	359	453.15			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.08	0.24	0.788
	ภายในกลุ่ม	357	124.86	0.35		
	รวม	359	125.03			

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านลักษณะของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.66	0.33	1.11	0.330
	ภายในกลุ่ม	357	105.39	0.30		
	รวม	359	106.05			
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	0.65	0.524
	ภายในกลุ่ม	357	134.99	0.38		
	รวม	359	135.48			
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.17	0.845
	ภายในกลุ่ม	357	127.54	0.36		
	รวม	359	127.66			
4. ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	0.51	0.601
	ภายในกลุ่ม	357	451.86	1.27		
	รวม	359	453.15			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.37	0.19	0.53	0.588
	ภายในกลุ่ม	357	124.66	0.35		
	รวม	359	125.03			

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 การเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรายได้

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านลักษณะของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.17	0.843
	ภายในกลุ่ม	357	105.95	0.30		
	รวม	359	106.05			
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.04	0.11	0.899
	ภายในกลุ่ม	357	135.40	0.38		
	รวม	359	135.48			
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.99	0.49	1.39	0.249
	ภายในกลุ่ม	357	126.67	0.35		
	รวม	359	127.66			
4. ด้านการทำตามความต้องการ ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.15	1.58	1.25	0.288
	ภายในกลุ่ม	357	450.00	1.26		
	รวม	359	453.15			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.81	0.446
	ภายในกลุ่ม	357	124.46	0.35		
	รวม	359	125.03			

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น และโดยรวม

2. เปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จากสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ จำนวน 360 คน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น จำนวน 45 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.921

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 1 เพื่อศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2. เพื่อเปรียบเทียบเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นที่นักศึกษามีเหตุจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาปริญญาโทชายและหญิงมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาปริญญาโทที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
6. นักศึกษาปริญญาโทที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
7. นักศึกษาปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

8. นักศึกษาปริญญาโทที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้เข้าศึกษาต่อต่างมีจุดมุ่งหมายที่เหมือน ๆ กันคือต้องการเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ดีที่สุดและมีชื่อเสียงต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สูงที่สุดเพื่อจะได้นำวุฒิที่ได้ไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า หรือเพื่อนำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้าและสร้างมั่นคงในอาชีพการงานของตน ต้องการเกียรตินิยมชื่อเสียงและต้องการให้บุคคลรอบข้างให้การยอมรับนอกจากนี้บางคนอาจมุ่งไปสู่ผลทางเศรษฐกิจ เช่นเรียนในสาขาวิชาที่หางานได้ง่าย มีรายได้ดี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม(สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2550: ออนไลน์ อ้างอิงจาก; Vroom. 1990: 336-338) ที่มีความเชื่อว่าแรงจูงใจต่าง ๆ เกิดจากความคิดของบุคคลในการตั้งความหวังในสิ่งที่ต้องการหากสิ่งที่บุคคลพยายามทำสอดคล้องกับความสามารถก็จะเป็แรงจูงใจมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนุช ชันสาครกิตติ (2549: 56) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านลักษณะของสถาบัน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านลักษณะของสถาบันอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถาบันการศึกษาแห่งนี้มีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงในการเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศาสตร์ทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความมีชื่อเสียงของการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งคณาจารย์ในหลักสูตรเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงมีคุณวุฒิเฉพาะด้านและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานี้เป็นอย่างดี นอกจากนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นผู้บุกเบิกในการเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ที่นำวิชาเรียนทางด้านเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มาเสริมในหลักสูตรเพื่อทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการในด้านที่ผู้เรียนสนใจอย่างจริงจัง ทั้งนี้หากสอบผ่านตามมาตรฐานที่กำหนดจะมีการมอบใบประกาศนียบัตร (Certificate) ในวิชาชีพนั้นๆ ให้ซึ่งเป็นความร่วมมือของคณะฯ กับบริษัทชั้นนำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ อีกทั้งเงื่อนไขที่คณะฯ ได้กำหนดไว้ก่อนสำเร็จการศึกษาว่าจะต้องมีผลสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษตามกำหนด ซึ่งการผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดทำให้สังคมภายนอกยอมรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษอีกด้วย นอกจากนี้คณะฯ ได้จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยมีมาตรฐานและมีคุณภาพที่เหมาะสมกับสภาพใ้ใช้งานในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา และได้มีการ

จัดสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ผ่านทางระบบ E-Learning เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ได้อีกด้วย นอกจากนี้คณะฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในคณะฯ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารทางด้านนี้และเอื้อต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นจึงได้จัดให้มีห้องสมุดทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะทางให้นักศึกษาได้สืบค้น มีศูนย์ประสานงานภาษาอังกฤษโดยมีผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษทั้งชาวไทยและต่างประเทศเพื่อทำการอบรมภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะทางภาษาดียิ่งขึ้นและจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปิดให้บริการกับนักศึกษาทุกวันและตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีและมีความประทับใจเมื่อได้ศึกษาที่สถาบัน การศึกษาแห่งนี้ ดังที่คอตเลอร์ (วิทวัส ชัยปาณี. 2549: ออนไลน์ อ้างอิงจาก; Kotler: 1991) กล่าวว่าภาพลักษณ์ของสถาบันจะช่วยให้เกิดการจดจำบอกคุณลักษณะเด่นของสถาบันนั้น ๆ ได้ รวมทั้งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อสามารถเข้าศึกษาและสามารถสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนันทา ศรีสงทรัพย์ (2545: 48) ที่วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตระดับปริญญาโทมีแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนต่อด้านลักษณะสถาบันอยู่ในระดับมาก

ด้านสังคม ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีด้านสังคมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะคณะฯ เปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่จำกัดสาขาทำให้ผู้เข้าศึกษามีเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีความหลากหลายทางวิชาชีพซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำแล้วทำให้มีการแลกเปลี่ยนทัศนะและประสบการณ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียนทั้งจากวิชาชีพเดียวกันและต่างวิชาชีพกันเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น รวมทั้งสังคมภายนอกให้การยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้ทั้งทางวิชาการทางวิชาชีพ และภาษา ภาษาอังกฤษเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการเข้าสังคมกับผู้สำเร็จการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสังคมกลุ่มเพื่อนหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเชื่อว่าจะได้รับการยอมรับด้านความรู้ความสามารถจากหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง อาทิ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง นอกจากนี้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ยังมีความเชื่อว่าหากสำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถยกระดับฐานะทางสังคมและทางเศรษฐกิจของตนเองได้ ได้รับเกียรติยศและความมีชื่อเสียง รวมทั้งเกิดความภาคภูมิใจว่าได้สำเร็จการศึกษาในศาสตร์ที่กำลังเป็นที่นิยมในสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดของโนลส์ (เปรมชัย สโรบล. 2542: 19; อ้างอิงจาก Knowles. 1980: 31-52) ที่กล่าวว่าความต้องการพื้นฐานของมนุษย์คือต้องการการยอมรับจากผู้อื่นและสังคมโดยมีความต้องการพื้นฐานที่สูงกว่าการดำรงชีวิตให้อยู่รอดมั่นคงปลอดภัย เมื่อมนุษย์มีความมั่นคงในอาชีพแล้วขั้นต่อไปก็ต้องการความยอมรับจากสังคมซึ่งรวมไปถึงความรักและความน่าเชื่อถือในความสามารถของตนด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัทธินญา วิเชียร (2547: 82) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาใน

โครงการบริการวิชาการภายนอก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งผลการวิจัย พบว่า นิสิตปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านการยอมรับของสังคมอยู่ในระดับมาก

ด้านการประกอบอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการเข้าศึกษาต่อที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ณ สถาบันการศึกษาแห่งนี้จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในศาสตร์ที่บุคคลสนใจและคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้แล้วจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งยืนยันได้จากประกาศนียบัตรทางวิชาชีพที่ทางคณะมอบให้กับผู้ศึกษาที่สอบผ่านตามมาตรฐานส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความเชื่อมั่นว่าหากสำเร็จการศึกษาในศาสตร์นี้จากสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะเป็นที่รู้จักในวงการของผู้ประกอบอาชีพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและมีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณารับเข้าทำงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเดียวกันจากสถาบันการศึกษาอื่น แสดงให้เห็นว่าการที่บุคคลจะเลือกศึกษาในวิชาชีพใด ๆ ย่อมมีจุดมุ่งหมายที่คล้าย ๆ กันคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีโอกาสหางานได้ง่าย เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงก้าวหน้าไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของเงินเดือน สวัสดิการอื่น ๆ ตลอดจนมีโอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในชีวิต หรือแม้แต่มองโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังที่ มาสโลว์ (Surang, 1970: 161; อ้างอิงจาก Maslow, 1970: 35-37) ได้กล่าวถึงทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการว่ามนุษย์ทุกคนต้องการความมั่นคงและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตพร้อมกับมีความมั่นคงในอาชีพหน้าที่การงานและฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี โดยต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักเป็นแหล่งเป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณทวดี พัฒนินุญ และเตือนใจ เกตุษา (2550: 141) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก

ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาปริญญาโทมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนี้เกิดจากการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่าเนื่องจากผู้เข้าศึกษาต่อส่วนใหญ่เป็นผู้มีงานทำแล้ว ถือได้ว่ามีวุฒิภาวะที่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ว่าตนชอบอะไร มีความถนัดทางด้านใด หรือต้องการเรียนในศาสตร์ด้านใด ซึ่งการตัดสินใจเลือกเรียนนั้นส่วนใหญ่จะพิจารณาถึงความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ สาขาไหนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สาขาไหนมีรายได้ดี นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยแวดล้อมหลาย ๆ ด้าน อาทิ ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่ต่อการเรียน ค่าใช้จ่ายในการศึกษานับแต่แรกเข้าจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ดังนั้นการที่ผู้เข้าศึกษาต่อจะได้รับการชักจูงจากบุคคลอื่น อาทิ พ่อแม่ หรือญาติพี่น้อง จึงมีอิทธิพลน้อยมากต่อเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ส่งผลให้เป็นเหตุจูงใจในระดับปานกลางเท่านั้น สอดคล้องกับ อารี พันธุ์มณี (2542: 78) ที่กล่าวว่าความถนัดทางการเรียนเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะ

ซึ่งแนวทางบุคคลในการที่จะเลือกเรียนรายวิชาหรืออาชีพที่ตนถนัด สอดคล้องกับ จิราภรณ์ ไหวดี (2541: 89) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540 พบว่า นิสิตปริญญาโทมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อด้านการทำความต้องการของผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาปริญญาโทชายและหญิงมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมปัจจุบันเปิดโอกาสทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมกันทั้งเพศชายและเพศหญิง สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาไม่ว่าเพศชายหรือหญิงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อความอยู่รอดของตนเอง สิ่งที่สำคัญคือทุกคนต่างก็ต้องการเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นศาสตร์ที่กำลังเป็นที่นิยมในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ ดังนั้นบุคคลที่เข้าศึกษาต่อในศาสตร์ด้านนี้ทุกคนจึงมีความเชื่อว่าเมื่อตนสำเร็จการศึกษาแล้วจะเป็นผู้ที่มีความมั่นคง มีรายได้สูง มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน มีชื่อเสียงตามที่แต่ละคนมุ่งหวัง สิ่งเหล่านี้สามารถตอบสนองหรือเป็นสิ่งที่เร้าของมนุษย์ได้ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงก็ตาม ดังที่มุกดา ศรียงค์และคนอื่นๆ (2539: 227) กล่าวถึงทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อการศึกษาว่าแรงจูงใจเพื่อการศึกษาเป็นแรงจูงใจที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น พยายามศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และพยายามแสวงหาคำตอบหรือข้อเท็จจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชนิตย์ จันทรตรี (2544: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ระบบพิเศษ ของนิสิตศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาปริญญาโทที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับปริญญาโทที่กำลังศึกษาในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการศึกษาแห่งนี้อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 – 40 ปี ซึ่งช่วงอายุดังกล่าวอยู่ในช่วงของการพัฒนาตนเองและการเลื่อนตำแหน่งงาน ดังนั้นหากได้รับการศึกษาเพิ่มเติมจะทำให้ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหรือการเปลี่ยนงาน ซึ่งผู้เข้าศึกษาต่อในระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว รวมทั้งอายุของผู้เข้าศึกษาที่ถือว่าวุฒิภาวะแล้ว ดังนั้นการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในส่วนนี้จะพิจารณาถึงความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ รวมทั้งสาขาวิชาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนางานของตนหรือหน่วยงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิต รวมทั้งสถานประกอบการทุกแห่งได้นำศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น หากบุคคลใดไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใดก็ตามที่ขาดความรู้ในศาสตร์ทางด้านนี้หรือไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในหน่วยงานด้วยแล้วจะถือว่า

เป็นบุคคลล้าสมัยไม่สามารถติดตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามวิทยาการใหม่ ๆ ได้ ดังนั้น บุคลากรในแต่ละสถานประกอบการไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใดก็ตามทุกคนจึงพยายามที่จะศึกษาหาความรู้ของศาสตร์ทางด้านนี้เพิ่มเติมและเลือกที่จะเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงในศาสตร์ดังกล่าวด้วย โดยมีความเชื่อว่าหากสามารถสำเร็จการศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงในศาสตร์นี้จะได้รับการยอมรับเรื่องความรู้ความสามารถรวมไปถึงการนำความรู้ไปพัฒนางานของตนเองให้มีความก้าวหน้าได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ อัญญา ศรีสมพร (2551: ออนไลน์) ที่กล่าวถึงการพัฒนาตนเองว่ามีความความสัมพันธ์กับโลกยุคโลกาภิวัตน์ว่าโลกเราทุกวันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งการดำเนินชีวิตและการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพย์มณฑา ดอกไม้ (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการในการศึกษาต่อของบุคลากรบริษัทเอกชนอะควเท็ค จำกัด พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความต้องการศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน ในขณะที่งานวิจัยของ นันทา ศรีสังทรัพย์ (2545: 51) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้เข้าศึกษาต่อที่มีอายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

4. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้อาจเป็นเพราะไม่ว่าผู้เข้าศึกษาต่อจะสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนก็ตามทุกคนต่างก็มีเป้าหมายหรือมีความคาดหวังในโอกาสความก้าวหน้าที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงด้วยกันทั้งนั้น ยิ่งในสังคมปัจจุบันสถานประกอบการต่างๆ ให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของสถาบันการศึกษามาก ด้วยมีความเชื่อว่าบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี นอกจากนี้ในส่วนของผู้เข้าศึกษาต่อยังมีความคาดหวังว่าหากสำเร็จการศึกษาในศาสตร์ที่กำลังเป็นที่นิยมจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้จะเป็นบันไดก้าวไปสู่ความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านอาชีพ เนื่องจากทุกคนพยายามเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและให้ความสนใจในศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาแล้วตลาดแรงงานให้การตอบรับเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้นทั้งด้านสังคม ตำแหน่งงาน และรายได้ในอนาคต ดังนั้นการเลือกเข้าศึกษาของบุคคลในศาสตร์ด้านนี้จึงพิจารณาถึงความมีชื่อเสียงของคณาจารย์ หลักสูตร รวมทั้งหากเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนนอกเวลาที่ทำให้ไม่กระทบต่อการทำงาน และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานให้มีความเจริญก้าวหน้ารวมทั้งทำให้เป็นผู้ที่สามารถติดตามสถานการณ์หรือวิทยาการต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย ดังที่สปริงธอลล์ และโอจา (Sprinthall and Oja. 1994: unpagged) กล่าวถึงแรงจูงใจเพื่อการศึกษาว่าบุคคลที่อยากรู้ อยากเห็นจะพยายามศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะทำให้ตนเองสามารถติดตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ มุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: 232) ที่กล่าวถึงแรงขับเพื่อการ

ศึกษาว่าเป็นแรงขับที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดความอยากรู้อยากเห็น พยายามศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลาโดยพยายามแสวงหาคำตอบหรือข้อเท็จจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอัมพร ณ สงขลา (2539: 83) ที่ศึกษาเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันของรัฐและเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ผลงานวิจัยของ พัชณิญา วิเชียร (2547: 82) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน

5. นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะไม่ว่าผู้เข้าศึกษาจะสำเร็จปริญญาตรีสาขาวิชาใดก็ตามทุกคนต่างมีความคาดหวังในการศึกษาที่คล้ายคลึงกันคือ ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต ต้องการความมั่นคงในอาชีพ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ต้องการเปลี่ยนอาชีพ หรือแม้แต่ต้องการรายได้ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าการที่บุคคลสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันอาจไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อ แต่สิ่งที่สำคัญคือ ทุกคนพยายามเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน สถานประกอบการทุกสาขาวิชาชีพต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางศาสตร์ด้านนี้เข้ามาร่วมงาน อีกทั้งเมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสถานประกอบการแต่ละแห่งอาจมีการลดจำนวนบุคลากรที่ขาดความรู้ทางศาสตร์ด้านนี้ ทำให้บุคลากรที่ขาดความรู้ของศาสตร์ทางด้านนี้พยายามที่จะเข้าศึกษาต่อเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้มีความรู้เท่าทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปทางสังคม รวมทั้งเลือกที่จะเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและเปิดสอนในศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาแห่งนี้มีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงในการสอนทางศาสตร์ด้านนี้ คณาจารย์ในหลักสูตรหลายท่านมีชื่อเสียงสังกัดในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ รวมทั้งหลักสูตรดังกล่าวยังเปิดรับนักศึกษาที่ไม่จำกัดสาขาในระดับปริญญาตรีอีกด้วย ดังนั้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ควบคู่ไปกับการทำงาน ซึ่งหากสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถนำความรู้หรือวุฒิที่ได้ไปพัฒนางานของตนเองหรือเปลี่ยนตำแหน่งงานได้อีกด้วย สอดคล้องกับมุกดา ศรียงค์ และคนอื่น ๆ (2539: ออนไลน์) ที่กล่าวว่ามนุษย์จะมีแรงขับเพื่อการศึกษาโดยจะแสดงออกในรูปของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าตามธรรมชาติ แต่การเลือกสาขาหรือคณะที่จะศึกษานั้นมนุษย์ถูกจูงใจจากสังคมให้เกิดความต้องการที่จะเรียนคณะที่สังคมนั้นๆ นิยมชมชอบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัมพร ณ สงขลา (2539: 83) ที่ศึกษาเรื่อง

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า นักศึกษาปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากัน มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ อัมพิกา หล่อหลอม (2546: 72) ที่วิจัยเรื่องเหตุผลของนิสิตในการตัดสินใจศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างสาขาวิชากันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

6. นักศึกษาปริญญาโทที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาปริญญาโทจะศึกษาในสาขาวิชาใดในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ทุกคนต่างมีความภาคภูมิใจในเบื้องต้นแล้วว่าเป็นบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทางศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศได้ โดยผู้เข้าศึกษาต่างก็คาดหวังว่าสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่เป็นสาขาที่เป็นที่นิยมในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและเป็นสาขาวิชาที่มีรายได้สูง เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิต หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างต้องการบุคลากรในสาขานี้เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาเหล่านี้จึงคาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการตอบรับที่ดีจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และคาดว่าจะได้รับเงินเดือนสูงซึ่งสอดคล้องกับผลการรายงานเรื่องอัตราเงินเดือนสำหรับทุกสาขาวิชาชีพในประเทศไทยปี 2550 (Kelly Services Salary Guide: 2007) ที่ระบุว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือระดับปริญญาโท รวมทั้งผู้ที่มีประสบการณ์จะมีอัตราเงินเดือนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในศาสตร์ด้านอื่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยะนุช ชันสาครกิตติ (2549: 63) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรที่ต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผู้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนี้ส่วนใหญ่จะมีแนวคิดที่เหมือน ๆ กันคือต้องการความก้าวหน้า ความมั่นคงในอาชีพ รวมทั้งรายได้ในอนาคต หรือการยอมรับในเรื่องของความรู้ความสามารถจากสังคมซึ่งผู้เข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำแล้วและมีประสบการณ์การทำงานในแต่ละวิชาชีพที่ต่างกันแต่ก็มีความเชื่อว่าความรู้ของศาสตร์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถที่จะนำมาประยุกต์ใช้ได้ทุกวิชาชีพ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าผู้ที่สำเร็จในศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหรือหากต้องการเปลี่ยนอาชีพหรือต้องการประกอบอาชีพอิสระก็สามารถทำได้ ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานอาจไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อ แต่สิ่งที่สำคัญคือศาสตร์

ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นศาสตร์สมัยใหม่และเป็นศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าผู้เข้าศึกษาจะมีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันก็ตามแต่ก็ต้องการเข้าศึกษาต่อทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในศาสตร์ทางด้านนี้ เพื่อจะได้นำความรู้ไปพัฒนางานของตนหรือหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่ให้เจริญก้าวหน้า ดังที่ มาณา คุณธราภรณ์ (2550: ออนไลน์) ที่กล่าวว่าสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ ทำให้บุคคลเกิดการกระตุ้นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรรณราย ประสิทธิ์นราพันธ์ (2547: 56) ที่วิจัยเรื่องเหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีเหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่แตกต่างกัน

8. นักศึกษาปริญญาโทที่มีรายได้ต่างกันมีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เข้าศึกษาต่อในระดับนี้ต่างมีเป้าหมายที่เหมือนกัน คือ ต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่ดีมีชื่อเสียงเป็นหลักสูตรที่หากสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับการยอมรับทางสังคม และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผู้ที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าหากได้เข้าศึกษาในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะได้มีโอกาสฝึกทักษะทางวิชาชีพและฝึกปฏิบัติการด้านต่างๆ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักสูตรที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางด้านนี้ นอกจากนี้ผู้ที่เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้อาจเห็นว่าหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นหลักสูตรภาคพิเศษ คือสามารถที่จะเลือกเข้าศึกษาต่ออนเียน หรือภาคเสาร์-อาทิตย์ได้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการศึกษาก็ถูกกว่าสถาบันการศึกษาอื่น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถนำวุฒิและความรู้ที่ได้มาพัฒนางานของตนเองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน ความรู้ของศาสตร์ทางด้านนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับงานทุกสาขาวิชาชีพถึงแม้ว่าผู้เข้าศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำแล้วและมีรายได้ที่ถือว่ามากแล้วก็ตาม แต่ทุกคนก็พยายามที่จะศึกษาต่อเพื่อทำให้ตนเองเกิดความรู้เท่าทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามวิทยาการของเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลการเข้าศึกษาต่อของ อุดุลย์ วิริยเวชกุล (2542: 27-36) ที่กล่าวว่าคนที่บุคคลเข้าศึกษาต่อก็เพื่อที่จะได้รับความรู้ ความสามารถตลอดจนทักษะที่เหมาะสมกับวุฒิที่ได้รับและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณทวดี พัฒนิบูลย์ และเตือนใจ เกตุษา (2550: 141) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจของนักศึกษาระดับปริญญาโท ในการเลือกเข้าศึกษาต่อที่สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า รายได้ที่นักศึกษาได้รับไม่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อที่สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเหตุปัจจัยในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านลักษณะของสถาบัน ผลการวิจัย พบว่า เป็นเหตุปัจจัยในระดับมาก ดังนั้นสถาบันควรเน้นในเรื่องของการจัดหลักสูตรการปฏิบัติการ และควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตลอดจนจัดอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพและมีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษา เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษได้ฝึกฝนและทบทวนในขณะที่กำลังศึกษา หากสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษามากยิ่งขึ้น
2. ด้านสังคม ผลการวิจัย พบว่า เป็นเหตุปัจจัยในระดับมาก ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันโดยเน้นทางวิชาชีพ ที่ทำให้นักศึกษามีโอกาสประกอบอาชีพที่สนใจ มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและเป็นที่ยอมรับของสังคม
3. ด้านการประกอบอาชีพ ผลการวิจัย พบว่า เป็นเหตุปัจจัยในระดับมาก ดังนั้นหลักสูตรควรเน้นวิชาชีพให้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายวิชาเชิงปฏิบัติการ ควรเปิดวิชาให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสฝึกฝนและนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ตรงตามที่นักศึกษาแต่ละคนมีความถนัด ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงานและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
4. ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น ผลการวิจัย พบว่า เป็นเหตุปัจจัยในระดับปานกลาง ดังนั้นสถาบันควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้มากขึ้นควบคู่ไปกับการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเป็นที่น่าสนใจเพื่อจะได้เป็นภาพลักษณ์ที่ดีเพื่อทำให้นักศึกษาที่อยู่ในวงการวิชาชีพนี้ประจักษ์ว่าหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันการศึกษาแห่งนี้มีความน่าเชื่อถือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วบัณฑิตเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และมีโอกาสก้าวหน้าเมื่อสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผลและความคาดหวังของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาและหลังจากสำเร็จการศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเหตุปัจจัยในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาต่างชาติ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกริก เจียรบรรยง. (2549, 7 กันยายน). สัมภาษณ์โดย อาจารย์ เชี่ยวชาญเกษตร.
ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- คณะกรรมการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์ จำกัด.
- คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2549). สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2549, จาก <http://www.sit.kmutt.ac.th>.
- โฆสิต จันทร์สกุลทิพย์. (2549, 7 กันยายน). สัมภาษณ์โดย อาจารย์ เชี่ยวชาญเกษตร.
ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- จินตนา บิลมาศ และพรณี บุญประกอบ. (2549). *การเสริมสร้างกระบวนการทัศน์และคุณลักษณะของข้าราชการยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.webhost.mots.go.th>.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2541). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามปีการศึกษา 2540*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญ บุญทศ. (2544). *มูลเหตุจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของนักเรียนโรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนะ). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิตร์สรณ์ ตรีวิทยาภูมิ. (2549). *แรงจูงใจ*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.ismed.or.th/knowledge/manage/manage39.pdf>.
- ไทรภพ ตรียตระกูล. (2549, 8 กันยายน). สัมภาษณ์โดย อาจารย์ เชี่ยวชาญเกษตร.
ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ทิพย์มณฑา ดอกไม้. (2547). *การศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อของบุคลากรบริษัท โภคภัณฑ์อะควาเท็ค จำกัด. ปัญหาพิเศษ. ร.ม. (การบริหารทั่วไป)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทา ศรีสังทรัพย์. (2545). *แรงจูงใจในการตัดสินใจเรียนวิชาเอกธุรกิจศึกษาของนิสิตปริญญาโทมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บวร ปภัสราทร. (2549). *อะเบาว่าอิส เมสเสจฟรอมเดอะดีน: About Us Message from the Dean*. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2549, จาก <http://www.sit.kmutt.ac.th>.
- บุรณี ทรัพย์ถนอม. (2548, พฤษภาคม-สิงหาคม). *แรงจูงใจในการเลือกเรียนคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พณิชยการพระนคร*. *วารสารวิจัยและฝึกอบรม*. 8(3): 36-43.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2547). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อกรุงเทพฯ.

- ปิยะนุช ชันสาครกิตติ. (2549). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เปรมจิต ศิริสานต์. (2542). องค์ประกอบของเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เปรมชัย สโรบล. (2542). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พจมาศ กาญจนสุนทร. (2547). การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณราย ประสิทธิ์นราพันธ์. (2547). ศึกษาเหตุจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- พัชนีญา วิเชียร. (2547). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในโครงการบริการวิชาการภายนอก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒน์ จิตะโลहित. (2549, 6 กันยายน). สัมภาษณ์โดย อารณีย์ เชี่ยวชาญเกษตร ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- มนตรี เกิดมีมูล. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อที่คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ: กรณีศึกษานักศึกษาหลักสูตรภาคพิเศษ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ. ปรินูญานิพนธ์. พ.ม. (พัฒนาการเศรษฐกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มานา คุณธาราภรณ์. (2550). ทฤษฎีเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์. สืบค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://a-fun-fun.com/course/download/index>
- มุกดา ศรียงค์และคนอื่น ๆ. (2539). จิตวิทยาทั่วไป: General Psychology. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

- รุ่งทิวา ประสพสันต์. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาจิตวิทยา การศึกษาของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยของสถาบัน. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์. (2547). การศึกษาประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิต. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร นวลหลง. (2549, 7 กันยายน). สัมภาษณ์โดย อาจารย์ เชี่ยวชาญเกษตร. ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- วิทวัส ชัยปาณี. (2549). [สตาร์ตจิก แปรนด์ แมนเนจเม้นท์] Strategic Brand Management. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2549, จาก <http://www.brandage.com/issue>.
- วิภา อร่ามรุ่งโรจน์ชัย. (2544). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา สถาบัน เทคโนโลยีราชภัฏวชิรเวศน์วิทยาเขตบึงพระลานชัยมหาเมฆ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ เชี่ยวชาญเกษตร. (2549, 30 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย อาจารย์ เชี่ยวชาญเกษตร ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2550). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2550, จาก www.stabundamrong.go.th.research.
- สถาบันเด็ก. (2549). ความรู้ประกอบคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2549, จาก www.childthai.org.
- สุนิตย์ จันทร์ตรี. (2544). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ระบบพิเศษ ของนิสิต ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปรินซ์นิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดา ทัพสุวรรณ. (2549). บ้านกับโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.edu.swu.ac.th/edadmin>.
- สุธิดารัตน์ มัทวรัตน์. (2549). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. สืบค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.dit.dru.ac.th>.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สารานุกรมวิกิพีเดีย. (2549). สืบค้นเมื่อ 21 กรกฎาคม 2549, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>.
- สำนักบัณฑิตศึกษาและกิจการนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2550). สถิติการรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2542). หลักสูตรเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต. ใน *รวมบทความวิชาการการอุดมศึกษา: ประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21*. หน้า 27-36. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พรินต์โพร จำกัด.
- อริตา โชคอนันต์รัตน. (2549, 30 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย อาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร ที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- อรุณทวดี พัฒนินบูลย์ และเตือนใจ เกตุษา (2550). รายงานการวิจัยเหตุปัจจัยในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรุณี โดตรสมบัติ. (2542). การศึกษาทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา สังข์สุวรรณ. (2543, พฤศจิกายน-ธันวาคม). การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน. *วารสารคัลเลอร์เวย์*. หน้า 66-70.
- อัญญา ศรีสมพร. (2551). การพัฒนาตนเองในยุคโลกาภิวัตน์. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2551, จาก www.spu.ac.th/announcement/articles/improver.pdf.
- อัมพร ณ สงขลา. (2539). เหตุปัจจัยในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพิกา หล่อหลอม. (2546). เหตุผลของนิสิตในการตัดสินใจศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มี. (2542). จิตวิทยาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ เฟรช.
- อินทรา หิรัญสาย. (2549). การบริหาร: การนำองค์กรสู่ภาคปฏิบัติที่ดีที่สุด. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2549, จาก <http://members.thai.net/intira/education.html>.
- Astin. Alexander W. (1993). *The College Environment*. New York: American Council on Education.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York: Harper.
- Ferguson, George A. (1989). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 6th ed. Tokyo: McGraw Hill.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley and Sons.
- Holland, John L. (1966). *The Psychology of Vocational Choice*. New York: A Division of Ginn and Company.

Huitt, W. (2001). *Motivation to Learn: An Overview: Educational Psychology Interactive*.

Retrieved July 11, 2006, from <http://chiron.vadosta.edu/whuitt/col/motivation>.

Kelly services. (2007). *Thailand Salary Guide 2007*. Retrieved December 20, 2007,

from www.kellyservice.com.

Krejcie, R. V; & Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research

Activities". *Educational and Psychological Measurement*, New York: McGraw Hill.

Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company.

Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Brothers.

Sprinthall, Richard C.; & Sharon, N. Oja. (1993). *Educational Psychology: A Development Approach*. New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ 3 4 8 0

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๖ เมษายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เนื่องด้วย นางสาวอาภรณ์ เชื้อวชาญเกษตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนารงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ขอเก็บข้อมูลจำนวน 2 ครั้ง โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขารัฐกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ ตอบแบบสอบถาม เรื่อง เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอาภรณ์ เชื้อวชาญเกษตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือเชิญและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

77

ส่วนราชการ บันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646

ที่ ศธ 0519.12/3464 วันที่ ๑๔ เมษายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวอาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี” โดยมี อาจารย์สุพร ตั้งสมรพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนารงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บันทึกวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จรัสวรรณ สกุลฤๅตรวแบบสอบถาม เรื่อง เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/3463

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๔ เมษายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เนื่องด้วย นางสาวอาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี” โดยมี อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์วิเชียร ชูติมาสกุล และอาจารย์อัจฉรา ธารอุไรกุล ตรวจสอบแบบสอบถาม เรื่อง เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอาภรณ์ เชี่ยวชาญเกษตร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8703109 มือถือ 087-9747174

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามนี้ เพื่อศึกษาเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของ
นักศึกษาปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ข้อมูล
ที่ได้จะประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการบริหารหลักสูตร และวางแผนการจัดการศึกษา
ให้เหมาะสมต่อไป

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษา
ปริญญาโท คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 4 ด้าน
คือด้านลักษณะของสถาบัน ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการทำตามความ
ต้องการของผู้อื่น ดังนี้

ด้านลักษณะของสถาบัน หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อันได้แก่ บรรยากาศ สภาพแวดล้อม การจัด
การเรียนการสอน หลักสูตร ภาพลักษณ์ของสถาบัน ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
สถานที่ตั้ง การเดินทาง ความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ
ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ด้านสังคม หมายถึง ค่านิยมที่บุคคลต้องการจะได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ
ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและสังคม ชื่อเสียง เกียรติยศ ได้ยกระดับฐานะทางสังคม และความ
น่าเชื่อถือในความสามารถของตน ตลอดจนความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้
เท่าทันต่อสภาวะการณ์ กระแสความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการศึกษาเพื่อที่จะเพิ่มพูนความรู้ เพื่อ
นำไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในสายงานของตนเพื่อให้เกิดความมั่นคง
ในอาชีพ ตลอดจนหมายถึงความต้องการความรู้เพื่อเปลี่ยนอาชีพ

ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตาม ความ
ต้องการหรือความคาดหวังของผู้อื่น ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว บิดา-มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน
สนิท เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา บุคคลที่เคารพนับถือ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนหรือ
คำแนะนำจากบุคคลดังกล่าวด้วย

ขอให้ท่านกรอกแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ

☐

ต่ำกว่า 30 ปี

☐

สูงกว่า 30 ปี

3. สถาบันที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

☐

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

☐

สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน

4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

☐

วิทยาศาสตร์

☐

วิศวกรรมศาสตร์

☐

บริหารธุรกิจ

☐

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอื่น ๆ

5. สาขาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท

☐

เทคโนโลยีสารสนเทศ

☐

ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

☐

วิศวกรรมซอฟต์แวร์

6. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐

ต่ำกว่า 5 ปี

☐

5-10 ปี

☐

สูงกว่า 10 ปี

7. รายได้ปัจจุบัน

☐

มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

☐

มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท

☐

มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนักศึกษาปริญญาโท

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ที่ตรงกับเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เพียงหนึ่งช่องเท่านั้น

คะแนน 5	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ผู้ตอบมีเหตุจูงใจในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	ระดับเหตุจูงใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	<u>ด้านลักษณะสถาบัน</u>					
1	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม					
2	สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการและความสนใจ					
3	มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และมีชื่อเสียง สังกัดสถาบันแห่งนี้					
4	หลักสูตรมีแผนการเรียนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์					
5	มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย					
6	ศิษย์เก่าของสถาบันมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และ เป็นที่ยอมรับในสถานประกอบการต่าง ๆ					
7	เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก สาขาวิชาต่าง ๆ สมัครสอบได้					
8	เมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาที่เปิดสอนแล้วสามารถ หางานทำได้ง่าย					
9	อัตราค่าเล่าเรียนเหมาะสมไม่แพงเกินไป เมื่อเทียบกับ สถาบันอื่น ๆ					
10	มีความศรัทธาเพราะเป็นสถาบันที่มีความเก่าแก่ และมีชื่อเสียงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
11	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึก ภาคภูมิใจว่าตนมีความเชี่ยวชาญทางสาขาที่ศึกษา มากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น					

ข้อ	เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	ระดับเหตุจูงใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	การสมัครสอบเข้าศึกษาไม่จำกัดประสบการณ์การทำงาน					
13	การสมัครสอบเข้าศึกษาไม่จำกัดผลการเรียนในระดับปริญญาตรี					
14	หลักสูตรที่ศึกษาสามารถเพิ่มพูนความรู้ที่ตนสนใจ					
15	สาขาที่เปิดสอนมีรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (workshop) ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและหรือผู้เรียน					
16	มีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติการ (workshop)					
17	มีการออกใบประกาศนียบัตร (certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการร่วมกับบริษัทชั้นนำของประเทศ					
18	มีศูนย์ประสานงานต่างประเทศเพื่อให้คำปรึกษาด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา					
19	มีห้องสมุดเฉพาะทางของสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า					
20	มีห้องฝึกปฏิบัติการสำหรับนักศึกษา					
21	มีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน					
22	สาขาที่เปิดสอนยังไม่แพร่หลายในสถาบันการศึกษาอื่น					
	<u>ด้านสังคม</u>					
23	สังคมภายนอกให้การยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้					
24	สร้างความเชื่อมั่นในการเข้าสังคมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา					
25	การศึกษาที่สถาบันแห่งนี้ทำให้รู้จักเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มีความหลากหลาย					
26	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสเป็นที่รู้จักของสถานประกอบการทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น					
27	ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
28	เป็นที่ยอมรับของหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน					
29	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในสังคม					

ข้อ	เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ	ระดับเหตุจูงใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	<u>ด้านการประกอบอาชีพ</u>					
30	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาเข้าทำงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น					
31	การสำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและหรือสถานประกอบการ					
32	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นการเพิ่มความมั่นคงในอาชีพการงานของท่าน					
33	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาคปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น					
34	การศึกษารายวิชาเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรเป็นการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ					
35	การได้รับประกาศนียบัตร (Certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการทำให้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเมื่อสมัครงาน					
36	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นที่รู้จักของสังคมผู้ประกอบการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
	<u>ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น</u>					
37	การเลือกเข้าศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง					
38	หน่วยงานที่สังกัดให้คำแนะนำในการศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้					
39	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง					
40	ผู้ปกครองแนะนำให้เข้าศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้					
41	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้เรียน					
42	เพื่อนชักชวนให้มาเรียนต่อที่สถาบันแห่งนี้					
43	ประทับใจบุคคลที่เลือกเรียนในสาขาวิชานี้					
44	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อ					
45	หน่วยงานที่ทำงานอยู่ให้ทุนการศึกษาสำหรับการมาศึกษาต่อ ณ สถาบันแห่งนี้					

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.921

ข้อ	ข้อคำถาม	ค่า t
	ด้านลักษณะของสถาบัน	
1	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	3.440
2	สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความต้องการและความสนใจ	5.030
3	มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และมีชื่อเสียงสังกัดสถาบันแห่งนี้	4.202
4	หลักสูตรมีแผนการเรียนที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์	2.349
5	มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.899
6	ศิษย์เก่าของสถาบันมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับในสถานประกอบการต่าง ๆ	2.759
7	เปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสาขาวิชาต่าง ๆ สมัครสอบได้	6.884
8	เมื่อสำเร็จการศึกษาในสาขาที่เปิดสอนแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย	5.231
9	อัตราค่าเล่าเรียนเหมาะสมไม่แพงเกินไป เมื่อเทียบกับสถาบันอื่น ๆ	1.618
10	มีความศรัทธาเพราะเป็นสถาบันที่มีความเก่าแก่และมีชื่อเสียงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.065
11	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนมีความเชี่ยวชาญทางสาขาที่ศึกษามากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น	4.431
12	การสมัครสอบเข้าศึกษาไม่จำกัดประสบการณ์การทำงาน	4.249
13	การสมัครเข้าศึกษาไม่จำกัดผลการเรียนในระดับปริญญาตรี	3.150
14	หลักสูตรที่ศึกษาสามารถเพิ่มพูนความรู้ที่ตนสนใจ	4.372
15	สาขาที่เปิดสอนมีรายวิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (workshop) ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและหรือผู้เรียน	2.476
16	มีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติการ (workshop)	2.550
17	มีการออกไปประกาศนียบัตร (certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการร่วมกับบริษัทชั้นนำของประเทศ	3.299
18	มีศูนย์ประสานงานต่างประเทศเพื่อให้คำปรึกษาด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา	6.232
19	มีห้องสมุดเฉพาะทางของสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า	4.356
20	มีห้องฝึกปฏิบัติการสำหรับนักศึกษา	3.509
21	มีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน	3.680
22	สาขาที่เปิดสอนยังไม่แพร่หลายในสถาบันการศึกษาอื่น	2.174

ข้อ	ข้อความ	ค่า t
	ด้านสังคม	
23	สังคมภายนอกให้การยอมรับในเรื่องความรู้ความสามารถของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้	3.801
24	สร้างความเชื่อมั่นในการเข้าสังคมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา	3.388
25	การศึกษาที่สถาบันแห่งนี้ทำให้รู้จักเพื่อนร่วมวิชาชีพที่มีความหลากหลาย	4.094
26	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสเป็นที่รู้จักของสถานประกอบการทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าสถาบันการศึกษาอื่น	6.188
27	ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	3.606
28	เป็นที่ยอมรับของหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน	3.738
29	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในสังคม	3.606
	ด้านการประกอบอาชีพ	
30	การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ทำให้มีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาเข้าทำงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น	4.316
31	การสำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ทำให้ได้รับความไว้วางใจกับผู้บังคับบัญชาและหรือสถานประกอบการ	6.810
32	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นการเพิ่มความมั่นคงในอาชีพการงานของท่าน	6.562
33	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในภาคปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้น	5.084
34	การศึกษารายวิชาเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรเป็นการเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ	3.982
35	การได้รับประกาศนียบัตร (certificate) สำหรับผู้สอบผ่านการปฏิบัติการทำให้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเมื่อสมัครงาน	3.484
36	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นที่รู้จักของสังคมผู้ประกอบการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.431
	ด้านการทำตามความต้องการของผู้อื่น	
37	การเลือกเข้าศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง	1.284
38	หน่วยงานที่สังกัดให้คำแนะนำในการศึกษาต่อที่สถาบันแห่งนี้	2.796
39	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง	2.174
40	ผู้ปกครองแนะนำให้เข้าศึกษาที่สถาบันแห่งนี้	1.269
41	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้เรียน	2.661
42	เพื่อนชักชวนให้มาเรียนในสถาบันแห่งนี้	1.357

ข้อ	ข้อความ	ค่า t
43	ประทับใจบุคคลที่เรียนในสาขาวิชานี้	3.108
44	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อ	2.174
45	หน่วยงานที่ทำงานอยู่ให้ทุนการศึกษาสำหรับการมาศึกษาต่อ ณ สถาบันแห่งนี้	1.224

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอาภรณ์ เชื้อวชาญเกษตร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 20 กันยายน 2514
สถานที่เกิด	อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	844/5 หมู่ 1 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10140
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักบริการการศึกษา
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี 126 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาปีที่ 6 คณิต-อังกฤษ จาก โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
พ.ศ. 2537	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ จาก สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ